

thiếu nhi

Huỳnh Văn Minh

PHÒNG SÁCH MINH ĐỨC

85

Khi bố thí, bạn đừng thổi kèn

SÁCH PHÚC ÂM

TÒA SOẠN ĐANG SỬA SOẠN THIẾU-NHI SỐ ĐẶC BIỆT
CHỦ ĐỀ :

VÀO HẠ

Sẽ là một giai phẩm văn nghệ gồm nhiều sáng tác thơ, truyện, hồi ký, phóng sự.v.v... viết về mùa hạ, mùa vui buồn xao động nhất của tuổi học trò.

Họa sĩ Vi Vi sẽ trình bày một họa phẩm rực rỡ đánh dấu một mùa đáng ghi nhớ nhất: MÙA PHƯỢNG THẮM.

Ngay từ bây giờ, các em có thể gửi bài về tham dự. Thời hạn nhận bài trễ nhất là ngày 30-4-1973.

GIẢI ĐÁP ĐỒ VUI CÓ THƯỞNG SỐ 83

Muốn ráp được mảnh vải tam giác vừa cắt ra lại để mặt trong quay ra ngoài, anh hề phải cắt chia mảnh vải tam giác vừa cắt ra thành ba tam giác cân. Muốn chia thành ba tam giác cân, anh hề chỉ việc kẻ một vòng tròn ngoại tiếp với tam giác, rồi nối tâm của vòng tròn với 3 đỉnh của tam giác. Cuối cùng chỉ việc lật ngược 3 tam giác cân rồi ráp liền lại với nhau. Anh ta sẽ toại nguyện.

Sau đây là danh sách các em có lời giải đúng nhất:

1) Gò ghề 017-5 chung cư Nguyễn Kim — Sài Gòn 10.

2) Lâm Trọng Thiên Hương 7.6 Mai Khôi — ấp Chỉ Hòa — Gia Định.

3) Đỗ thị Châu Diễm 134/109/189 Yên Đỗ — Sài Gòn 3.

4) Tạ Quang Ly 5143 Chỉ Hòa II — Tân Sơn Hòa — Gia Định.

5) Võ công Tất 132 Hàm Nghi — Sài Gòn 2.

6) Huỳnh Văn Ân 495 Bến Bình Đông — Sài Gòn 8.

7) Nhuận và Thượng, 33 Phạm Hồng Thái, Huế.

8) Phan Phước Mẫn 66 Phan Chu Trinh, Huế.

BÀI NHẬN ĐƯỢC LƯU NGÀY 2-4-73 ĐẾN NGÀY 7-4-73 CỦA CÁC EM

Bất Hạnh, Võ Văn Xuyên, Nguyễn Trường Anh, Huế Mỹ, Linh Trâm, Mai Linh, Du Phương, Thiên Lý, Khiếu Quốc Việt, Vy Ty, Anh Sơn, Minh Trí, Nguyễn Thành Lâm, Thu Nguyệt, Như Mai, Hương Mai, Tâm Ca, Uyên Thủy Vũ, Nguyễn Quang Trung, Hoàng Dũ Linh, Đỗ Vĩnh An, Đặng Sĩ Nghĩa, Hương Cà Mau, Thanh Lộc, Sỏi Con, Hồng Đông Ghi, Văn Thy, Bùi Cảnh Bộ, Lê Văn Hùng, Chỉ Hồng, Hoài

lĩnh Vũ, Lê Tất Tiến, Nguyễn Khang, Nguyễn Trường Anh, Tuấn Long, Thanh Trọng, Vũ Khoa, Hà Minh, Đỗ Vĩnh An, Long Giang, Hạ Huy Hoàng, Đình Quốc Vương, Trần Hồng Nhựt, Thổ Ngọc, Gò Ghề, Việt Tường, Hoàng Đức Thịnh, Trần Gia Nghi, Đào Lan Huệ, Nguyễn Lưu Hoàng, Uyên Anh, Thụy Vũ, Nguyễn Trang, Nguyễn Nguyễn, Lê Thị Bạch Minh, Phạm Quang Huy, Cam Tông, Nguyễn Thị Vĩnh Khuyên, Nguyễn Đình Tâm, Lam Hồng, Nguyễn Thị Thanh Hương, Hoàng Vũ Miên Trường, Diễm Phương, Quang Tiên, Vy Ty, Cửu Long Giang, Thành Trâm, Hải An, Hương Soan, Thiên Bất Hủ, Trần Thị Mỹ Đức, Bạch Vũ Xuân Anh, Lương Văn Hòa, Đào Ngọc Tuấn, Thượng Hải, Trâm Mặc, B. Lan

DANH SÁCH ĐỘC GIẢ DÀI HẠN

Trường Trung Học Tổng Hợp Quận 8 một năm báo từ số 85 đến 131 — Ông Nguyễn Ngật quận Hành Chánh Tam Kỳ một năm báo từ 91 đến 142 — Soeur Giám Đốc 251 Phan Đình Phùng Đà Lạt 2 số một năm báo từ 60 đến 109.

HỘP THƯ

CHỊ ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Anh Bùi Hiền Vĩnh, Vũng Tàu : Chúng tôi rất cảm động khi đọc lá thư thật dài của anh. Những nhận xét của anh rất xác đáng. Tuy nhiên, có một vài điều vì lý do kỹ thuật chưa thể thực hiện được. Đôi khi chính chủ trương và đường lối của Thiếu Nhi đã bó chặt tờ báo của chúng ta vào con đường gian nan. Sự tin tưởng của quý vị giáo sư và phụ huynh về phần giáo dục của tờ báo, làm cho chúng tôi cảm thấy trách nhiệm thật nặng nề và chúng tôi rất hãnh diện đã không phụ

lòng tin cậy của quý vị, trong số đó có anh. Có một số em gửi thư về yêu cầu chúng tôi cho đăng những bài văn thơ tình yêu lãng mạn của học trò, và quả quyết rằng số dĩ báo Thiếu Nhi bị coi là khô khan, chính vì không khai thác những mối tình thơ mộng đó. Chúng tôi rất cảm ơn ý kiến tốt đẹp muốn cứu vãn cơn nguy ngập của Thiếu Nhi, nhưng chúng tôi không đồng ý rằng phải có yêu cầu đăng để báo bán chạy. Từ số 1 chúng tôi đã theo một đường lối duy nhất « Thiếu Nhi là tuần báo giải trí và giáo dục » và vì thế, Thiếu Nhi đã được miễn ký quỹ mười triệu vì là báo thuần túy giáo dục. Sự việc đó biểu lộ rằng những người có trách nhiệm về vấn đề văn hóa và giáo dục đã nhận thấy sự cần thiết của sách báo lành mạnh trong công cuộc phục hồi và chấn hưng nền nếp đạo lý của thanh thiếu niên Việt Nam. Quý vị đó đã quyết định miễn ký quỹ với hy vọng những tờ báo chủ trương lành mạnh, vốn đã không hấp dẫn được độc giả bằng những sách báo nhảm nhí và đang sống khó khăn, có thể đủ sức mà theo đuổi lý tưởng. Vậy mà 2 trong số 6 tờ được giao phó trọng trách giáo dục các em bằng báo chí đã phải đình bản. Chúng tôi, những tờ còn lại có bốn phần đi đúng đường đã vạch ra để không phụ lòng tin cậy của quý vị và không ngưng với những bạn đã « thề định bản chữ không thay đổi lập trường ». Chúng tôi mong các độc giả Thiếu Nhi ít tuổi sẽ hướng tình yêu của các em vào ba, má, anh, chị, em, thầy cô, bạn bè, người vật, quê hương, tổ quốc v.v... Sự yêu đương rất đẹp, nhưng hãy để khi các em trưởng thành, có một nền học vấn đầy đủ đã, chứ còn nhỏ mà không lo học, đầu óc chỉ mơ tưởng yêu đương thì rồi sẽ lỡ dở cuộc đời. Còn sự dịch chuyển truyện tranh để làm một kỳ đặc biệt thì tôi e rằng có nhiều em không đồng ý. Vì tuy tên báo là Thiếu Nhi, nhưng qua thư từ của độc giả gửi về, có những em thuộc trình độ Đại Học. Các em ấy say mê theo dõi lắm anh ạ. Nay có những kỳ tranh xen vào, sợ rằng các em ấy buồn. Điều khó khăn nhất của chúng tôi là một tờ Thiếu Nhi phải dung hòa chiều tăng lớp tuổi của độc giả quá. Mà muốn « nói lên được cái gì », thì sự dịch chuyển tranh ngoại quốc có lẽ không đủ để làm tròn cái hoài bão đó anh ạ. Ước mong một sáng chủ nhật nào đó, anh về tòa soạn chơi, chúng ta cùng thảo luận. Hy vọng sẽ gặp anh vào dịp nghỉ hè. Kính,

Xem tiếp trang sau →

thiếu nhi

Tòa Soạn 159 Thiệu Trị — Phú Nhuận — Sài Gòn — Đ.T. 42152

Cơ Sở phát hành : 62 Lê Lợi Sài Gòn — Đ.T. 20.348.

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG — Chủ Biên : NHẬT-TIẾN

Thư Chủ nhiệm GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Năm thứ ba — Số 85 — ngày 15-4-1973
Giá : 50 đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn Hùng Trương 1 ● Thắc mắc của em Bách Khoa phụ trách 2 ● Truyện ngắn : Anh tôi của Nguyễn thị Nha Trang 3 — Tà Dương của Cúc Hy 21 ● Bút ký : Một tuần lễ ở Tòa soạn của Nhật Tiến 10 ● Cuộc thi sáng tác : Một buổi thuyết trình của Tiến Đạt 19 ● Cuộc thi thơ 27 ● Bướm trong vườn 18 ● Siêu thị Hoa Hồng do Đinh Gô phụ trách 8 ● Sự tìm : Rong rần lên cây của Văn Trung 6 — Con cá cuống của Đặng Hoàng 12 — Sổ La Mã của Phan Bá 20 — Thuyết tương đối là gì ? của Dịch Viên 26 — Núi lửa ngầm của Đào văn Trương 29 — Gió lạnh về rồi nhiều thú vật đã sửa soạn nghỉ của Kiều Văn Nhỏ 29 ● Giải trí : Ô chữ của Uyên Thụy Phương 9 — Đố vui hằng tuần 9 ● Ảo thuật : Mâu nào cũng có ngay của Kassagi Vườn hồng Suối mát của Đỗ Phương Khanh 16 — Chị ơi của Mai Loan — Tay ngọc bên bếp hồng : Me cam thảo của Vi Quế — Mẫu thêu của Vi Vi ● Tranh phim : Tin Tin và Đặc vụ thân đá của Hergé 14 — Cùng đi với Tử Thần của Nguyễn Tài 24 ● Truyện dài : Ngón tay của nhà kỹ sư của Conan Doyle 30 — Đôi bạn giang hồ của Phan Khương Thái 31 — Thuở mơ làm văn sĩ của Nhật Tiến 32.

TRANH BÌA CỦA VI VI
THÀNH THỜI

Các em thân mến,

Hôm nay, chúng tôi kể với các em một chuyện ghi lại cách cư xử với nhau giữa người xưa.

Chuyện này được ông Trương Vĩnh Ký viết trong quyển «Chuyện đời xưa».

Ngày xưa, có hai người bạn chơi rất thân với nhau. Một người thì giàu có tên là Đại Trượng Phu. Người kia, rất nghèo tên Chi Quán Tử.

Mặc dù giàu nghèo cách biệt nhau rất xa, hai người bạn thường hay tới lui thăm viếng, chuyện trò nhiều lần, vợ chồng Đại Trượng Phu, thấy bạn nghèo túng, muốn giúp bạn, nghĩ ý cho bạn mượn tiền để buôn bán. Nhưng Chi quán Tử rất e ngại sợ rủi ro buôn bán lỗ lã không tiền hoàn lại bạn nên không dám nhận.

Đại Trượng Phu có làm một con rùa bằng vàng để trang trí trong nhà.

Một hôm, Chi Quán Tử đến chơi và trưa hôm đó ở lại nhà bạn dùng cơm. Trong bữa cơm, Đại Trượng Phu gọi vợ đem rùa vàng đưa cho bạn xem. Chi Quán Tử xem xong để rùa vàng bên cạnh mâm cơm. Hai người bạn tiếp tục chuyện trò vui vẻ, rượu vào thì lời ra, lời ra rượu lại vào cho đến lúc hai người say sưa nằm ngủ quên cạnh mâm cơm.

Đại Trượng Phu có một đứa con trai học ở trường xa, hôm ấy về thăm nhà trong chốc lát. Thấy con rùa vàng đẹp, để cạnh mâm cơm, anh ta lấy đem vô trường khoe với chúng bạn, mà không cho cha mẹ hay.

Hai người bạn khi tỉnh dậy, quên mất chuyện con rùa vàng và Chi Quán Tử chào bạn ra về.

Sau khi bạn về, Đại Trượng Phu mới nhớ lại con rùa vàng liền chạy vào hỏi vợ xem có đem cất đi chăng. Người vợ trả lời : Tôi thấy hai ông nói chuyện quá tương đắc, nên để cho hai ông tự nhiên, đâu dám đến gần mà lấy rùa đem đi cất.

Đại Trượng Phu suy nghĩ, đắn đo, không lẽ nghi cho bạn mà mình biết là con người tốt.

Vài ngày sau, Đại Trượng Phu đến nhà Chi Quán Tử chơi và trong câu chuyện, hỏi bạn hôm nọ có đem rùa về cho chị nhà xem

không. Chi Quán Tử sợ bạn nghi liền trả lời có. Đại Trọng Phu bảo để đấy chừng nào trả cũng được.

Vợ chồng Chi Quán Tử cho rằng Đại Trọng Phu nghi cũng phải vì gia đình anh quá nghèo túng. Nếu Chi Quán Tử trả lời không, làm Đại Trọng Phu sinh nghi thì còn gì là tình bạn.

Muốn có tiền để làm lại con rùa khác đền cho Đại Trọng Phu vợ chồng Chi Quán Tử đến một phủ ông trong vùng tên là Phủ Trưởng Giả, kể câu chuyện và xin ở đợ để lấy tiền làm rùa. Phủ Trưởng Giả cho thợ làm con rùa vàng và đưa cho vợ chồng Chi Quán Tử đem đi trả nợ. Ông Phủ Trưởng Giả là con người tốt, muốn giúp không người hoạn nạn và từ chối việc vợ chồng Chi Quán Tử đến ở đợ làm trờ nợ. Nhưng vợ chồng Chi Quán Tử không bằng lòng, cứ ở đấy hầu hạ gia đình ông Phủ Trưởng Giả.

It hôm sau, đưa con trai của Đại Trọng Phu lại về thăm nhà, đem rùa vàng về đưa cha mẹ và không quên nhắc khéo : Cha mẹ để rùa vàng hơ hong như vậy, rồi người khác lấy thì mất luôn rồi.

Khi ấy, Đại Trọng Phu mới hiểu mình đã lầm và hối tiếc đã nghi oan cho bạn liền chạy đến nhà Chi Quán Tử. Đến đấy Đại Trọng Phu được những người lối xóm cho hay vợ chồng Chi Quán Tử đã bán nhà và đã đi ở đợ trên gia đình Phủ Trưởng Giả.

Đại Trọng Phu càng thêm ân hận, tìm ngay đến nhà ông Phủ Trưởng Giả. Khi gặp được Chi Quán Tử, hai người ôm nhau khóc ròng.

Các em thân mến,

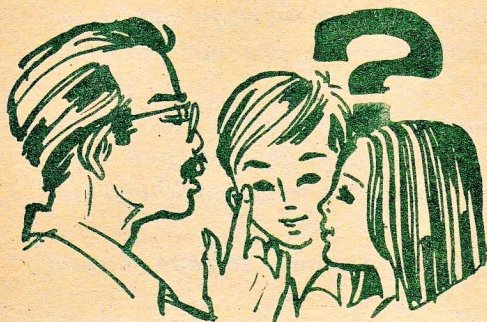
Trong những số báo trước, nhiều lần, chúng tôi có nói chuyện với các em về tình đa nghi và sự tai hại của nó.

Tình đa nghi làm cho tâm hồn chúng ta không lúc nào được yên ổn, làm cho chúng ta mất bạn, thêm thù và chúng ta trở nên cô đơn.

Các em nên nhớ đừng bao giờ nghi kỵ để tránh làm hại cho mình và cho người khác.

Thân mến chào các em,

NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

THẮC MẮC CỦA EM

HỎI : Thưa chú, cháu thấy trong các trận đá banh, lâu lâu trọng tài thổi Việt Vĩ. Cháu thắc mắc không biết Việt

Vĩ là gì ? Khi nào một cầu thủ bị thổi Việt Vĩ ? Trọng tài phạt ra sao ? Xin chú giải đáp cho cháu rõ.

T.V.H.
(Saigon)

ĐÁP : Một cầu thủ bị coi là Việt Vĩ khi anh ta ở gần đường cuối sân bên địch hơn so với quả bóng đang chơi (nghĩa là anh ta đi trước quả banh), trừ các trường hợp sau đây :

- 1) Khi cầu thủ đó đứng ở nửa sân bên hội nhà.
- 2) Khi cầu thủ đó có hai đối thủ ở gần đường cuối sân của bên họ hơn so với mình.
- 3) Quả bóng chạm lần cuối cùng

vào cầu thủ bên địch.

4) Cầu thủ đó nhận thắng được quả banh do quả đá phạt 6 thước, quả phạt góc, quả ném biên và quả do trọng tài ném xuống đất.

Vi phạm luật Việt Vĩ sẽ bị trọng tài phạt một quả gián tiếp ngay ở chỗ phạm lỗi.

HỎI : Thưa chú, tại sao người ta gọi là Bác sĩ mà không gọi là «Chú sĩ», «Cô sĩ», «Thím sĩ».

HƯƠNG XUA
(Saigon)

ĐÁP : Chữ Bác ở đây không phải là thứ bậc họ hàng như em tưởng mà có nghĩa là rộng, là thông suốt (uyên bác = sâu rộng). Theo đúng danh từ thì Bác sĩ ám chỉ một học vị cao nhất của một khoa, nhưng ngày nay ta quen dùng chữ bác sĩ để chỉ các vị đã đậu Tiến sĩ về y khoa.

HỎI : Em muốn có một cây viết có nét dễ dàng để vẽ bản đồ và hình vạn vật như cây bút họa sĩ Vi Vi thường vẽ. Loại bút đó là bút gì, các tiệm sách có bán không?

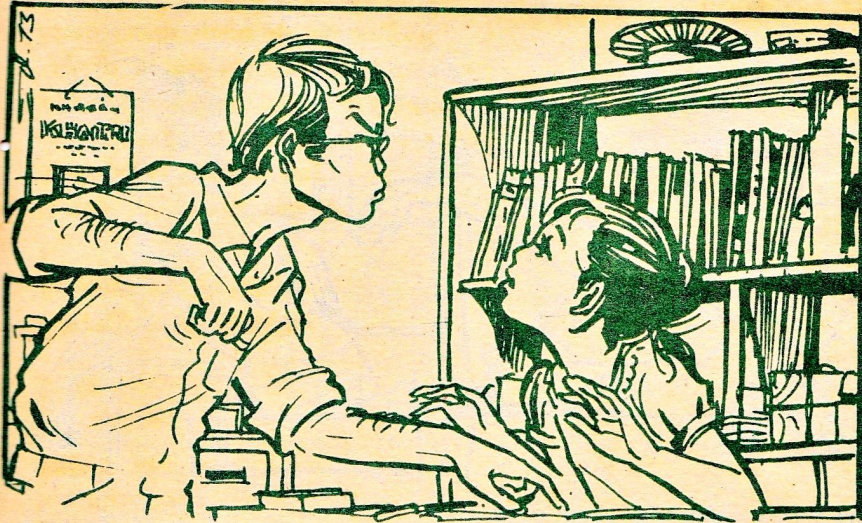
HUY HOÀNG
(Đà Nẵng)

Đáp : Muốn ngồi viết xuống mực đều, không tòe, không chóng mòn như ngồi viết ta thường bị, muốn vẽ nét to, nét nhỏ tùy cách sử dụng, em phải mua loại ngòi bút của ngoại quốc chế tạo bằng loại thép cứng, dành riêng cho các họa sĩ hay chuyên viên vẽ hay «can» các bản đồ. Loại ngòi này có bán ở các hiệu sách giá hiện nay là 20 đồng một ngòi. Khi mua về, vì ngòi mới có thể bị gai, em chà sơ trên loại giấy nhám nhuyễn trước khi xài.

HỎI : Người ta thường ví mắc nợ như chúa Chờm. Vậy chúa Chờm là ai ? Ở đâu ? Làm gì để thiếu nợ dứt vậy?

THẢO BĂNG
(Sadec)

ĐÁP : Chúa Chờm (không phải Chờm) là vua Trang Tôn nhà Hậu (xem tiếp trang 18)

ANH TÔI

Tặng anh Dũng nơi phương trời Úc
và các bạn gái có anh trai.
NGUYỄN THỊ NHA TRANG

Chẳng hiểu quý vị bạn gái khác thì sao chứ riêng tôi thì tôi thích có anh trai nhất... chị gái thì tôi xin lấy chả dám mong... Mà cũng may, tôi sinh ra trong một gia đình có 7 người con: 5 trai 2 gái: anh tôi rồi đến tôi là gái, kế tiếp là tứ quý sau cùng là 1 công chúa không nhẽo thương thặng. Quý vị nghĩ xem, tôi đâu có bé hơn anh tôi là mấy, có 730 ngày chứ bao nhiêu... e rằng hồng đến... ấy thế mà tôi luôn luôn giờ giọng... còn hơi sữa: «Ghét anh Dũng quá;» «Ờ!» hồng chịu làm hộ em bài toán gì hết á! bài toán gì mà khó quá hà! Nghĩ như cái đầu quá đi! Anh Dũng chả giống anh của Xuân Nga tí nào cả Xuân Nga mà nhờ anh nó cái gì hà? Là được liền à, cần tiền là có tiền, cần sữa chữa giúp đỡ điều gì là được ngay.. có thể mới là anh em chứ... mà Xuân Nga lại có chị mà vẫn được anh chiều chuộng... Còn em, em hồng có chị, chỉ có độc nhất mỗi ông anh quý hóa là anh Dũng mà anh... »

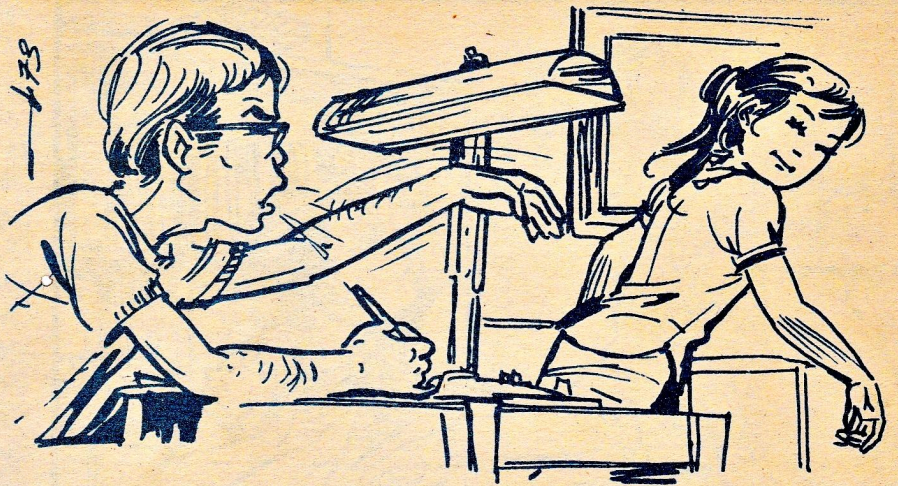
— « Thôi thôi cho anh xin!... đâu? bài toán đâu? đưa đây! »

Người ta bận làm bài mà cũng không đề yên... Suy nghĩ một tí là kêu nhưc đầu! «Đồ bỏ rún!» thế mà cũng đòi theo bạn B!»

Đẩy đẩy! dư âm lời nói của anh tôi ngày nào tôi còn theo học lớp Chín đấy! Luôn luôn kèm theo câu «Đồ bỏ rún!» thế mà cũng đòi theo bạn B» và vài ba cái «cốc» thật đau mỗi khi ông giảng toán cho tôi. «Đồ bỏ rún» là gì tôi không biết chỉ mang máng hiểu rằng «giống ấy» ngu lắm, ngu đến nỗi mỗi lần giải toán cho tôi là mỗi lần anh tôi phải đau lòng bạn phát mỹ từ ấy cho cô em gái quá ngu như tôi... Không thể còn danh từ gì thích hợp hơn với khối óc quá ư dần dộn và chậm hiểu của tôi (tôi tự nhủ thế)... nên tôi rất lấy làm bằng lòng và thích thú mỗi khi nghe ông anh quý gât ầm lên câu ấy! Mà còn «cốc» đau tôi nữa chứ! Thế mà tôi cứ tỉnh bơ ra... Khoái ông anh «cốc» đau nữa là khác.. Vì rằng tiếp theo «màn u đầu» ấy là tôi được hấp thụ một «tinh hoa văn hóa... toán» rất ư là ích lợi cho khối óc thiên cận của tôi. Thật ra tôi không đến nỗi khổ sở về môn toán... Bởi rằng trong lớp chẳng mấy khi tôi nhưc đầu vì chẳng giải ra toán. Thế mới kỳ quý vị à! toán ở trường giáo sư cho, tôi đều

giải được.. nhưng về nhà làm thêm ở các sách toán của ông anh quý thì y như rằng mười bài hết năm bài tôi không có làm ra. Trách sao ông í chả mắng là «Đồ bỏ rún» chứ! Điều lạ nữa là ông anh tôi giỏi toán quá đi... giải nhanh như sao... xẹt, lại đúng phong phốc nữa... Giỏi thật là giỏi, hơn tôi xa, xa cứ y như mặt trời với mặt trăng, thiên đàng với địa ngục í!! (nhưng chỉ giỏi với tôi thôi nhá! Với người khác thì tôi xin chịu chả dám bảo đảm, dù rằng nhìn lên chẳng ai hơn anh (?) mà nhìn xuống thì cũng chẳng ai bằng) mà anh tôi lại theo bạn A các bạn ạ! Hồng hiểu lúc chọn bạn, anh ấy đã nghĩ sao... A! Phải rồi! ông anh tôi đã bị thiên hạ hù: «Toán dễ nhất vừa nhiều, vừa khó, học nhưc cái đầu» Hi! Hi! găm cho kỹ con người chẳng ai toàn thiện, toàn mỹ cả. Anh tôi hơn hẳn tôi về toán thì tôi, tôi lại hơn hẳn anh ấy về lòng can đảm, tinh nghị lực và cương quyết (tôi chả dám khoe mình thế đâu ạ! chỉ xin thừa rằng «hơn hẳn anh tôi» thế thôi... Chứ với quý vị hi hi!! hẳn tôi đây có phen phải xin thọ giáo mất) tôi dám thử thách.. dù phải đón nhận thất bại. Một triết gia, một văn hào hay một danh nhân nào đó đã nói: «Điều xấu hổ không phải là thất bại mà là vì không dám thử thách»... và tôi, tôi đã áp dụng câu ấy... Sau nhiều lần suy nghĩ... tôi đã chọn bạn B. Chẳng hiểu tương lai ở bậc 12B tôi phải đón nhận những gì về toán. Sự thật có khó như bao người vẫn thở than không? Tôi chỉ biết hiện tại ở lớp 10B tôi không ân hận... và thiết nghĩ tại sao người ta có thể đoạt được bằng Cử nhân, Tiến sĩ, Toán Lý hóa trong ngành khoa học... mà mình lại đi sợ lớp 12B hay sao? Lòng tin tưởng là bước đầu và cũng là nguyên nhân của sự thành công... nó đã khiến tôi mạnh tiến bước vào bạn B... Với nụ cười nửa đùa nửa thật của ông anh quý. Sự thật thì chẳng mấy khi anh tôi khó dễ khi giải toán cho tôi đâu, trái lại là chẳng khác, tôi nhờ

gì là được nấy ! Nào là cả ngày ông đi học (trường kiểu mẫu mấy năm về trước) tôi về tôi làm nũng bắt anh phải chia thời khóa biểu kèm thêm cho cô em gái quý là tôi, về Anh Văn và toán. Tôi nghiệp, đi học cả ngày tôi về mệt chưa được xem bài vở nhà trường là anh ấy đã bị tôi à L'assaut lại bắt kèm Anh Văn và Toán... có hôm đến 10, 11 giờ mới buông tha... để anh đi xem bài đến gần 1 giờ sáng mới mơ màng giấc điệp. Thế là tôi đã hành hạ tằm thân ngoài 1th65 nặng gần 45ki của anh tôi được trên 4 năm trung học cho... đến giữa tháng mười bảy hai anh tôi đã già từ cả nhà... nhất là sung sướng thoát được cô em làm nũng như tôi để theo chiếc máy bay Boeing 7... bảy trăm mấy tôi cũng chả rõ đến miền Sydney học bảy năm trời về kỹ sư dầu hỏa (The Fuel-Engineering) giờ đây toán kia đâu khó đến đâu... Có muốn lười huyền nhờ ông anh suy nghĩ hộ tôi cũng chẳng còn có anh bên cạnh để hưởng dư âm « Đồ bỏ rún ! thế mà cũng đòi theo ban B » với những cái « cộc » thật đau nhưng cũng thật đậm đà tình thương em. Nhất là những lần tôi « kẹt địa » muốn mua sách... mà chẳng còn tiền thì cứ nheo nhéo : « Anh Dũng !! quyền Văn Minh tây phương, quyền tự điển Hán Việt, mấy quyền danh nhân tự điển.v.v... hay ghê... mà em hồng còn tiền anh Dũng ơi ! Mua đi anh Dũng ! sách hay ngàn năm một thuở bỏ ường ghê mua kẻo hết anh Dũng ạ !... anh Dũng bạn... thì cứ đưa tiền cho em, hôm nào rảnh em, Nhân và Thu Hương sẽ lên Saigon mua về nha ! nha anh Dũng !! » hay là « ... anh Dũng thích ăn bánh không... đưa tiền đây em ra chợ mua bột về làm cho ăn ! ngon số dzách... em gái anh mà ! Há ! Anh Dũng bằng lòng há ! tiền anh Dũng để trong ví ở túi quần phải không ? để em lấy nha ! Anh Dũng cứ ngồi yên đây học học đi để em lấy cũng được... yên chí, bảo đảm nửa tiếng nửa sẽ có bánh ăn » và không đợi anh tôi chấp thuận hay

không tôi ba chân bốn cẳng chạy... cho khuất mắt ông anh... để ông ấy chỉ còn nước nhìn theo lắt đầu và thở dài mà thôi ; « Anh Dũng ơi ! sao bài vở em xem hoài mà nó hồng vô đầu vô óc gì hết vậy... cứ quên hoài hề ! thôi anh Dũng đặt câu hỏi hỏi bài vở em đi ! Hỏi thật nhiều đó nha ! Càng khó, càng chi tiết, càng tốt... để em có nhớ, em thi ĐVĐH mới dễ dàng chứ !... và có thể anh Dũng mới luôn có sách em lãnh thưởng để đọc chứ phải không ? » Lời ngọt chẳng mất tiền mua, lựa lời mà nói cho vừa lòng anh... là tâm nguyện của tôi... để dễ dàng « dụ khị » ông anh quá thương em nhưng cũng rất là nghiêm khắc ! Chao ôi ! nói đến vấn đề nghiêm khắc. thì khỏi chê... Anh tôi đứng vào hàng « gộc ». Thương em cũng lắm mà áp dụng kỷ luật « sắt » để lũ em đứng giốn mặt cũng chẳng vừa ! Chả thế mà kém anh chẳng quá 2 niên kỷ tôi đây vẫn một mực là cô em bé nhỏ, ngoan hiền, nề phục anh số một... và vì thế bao giờ bảo tôi điều gì một hai anh ấy cũng bắt đầu bằng hai chữ « nhỏ Trang » Nào... « Ê ! nhỏ Trang đi pha cho anh ly nước chanh coi » (hi hi ! Phần này để xét lại hình như tôi là chuyên viên « nhờ » anh đi pha nước cho tôi hơn là anh tôi « nhờ » tôi thì phải) nào là :

— Ê ! Nhỏ Trang đem lại hộ anh cái nút coi ! hay « Ê ! nhỏ Trang rồi không ? ủa hộ anh cái áo coi ! » v.v...

Bao giờ cũng thế « nhỏ Trang » là « nhỏ Trang »... Nhưng hồng sao, tôi thích thế, muốn đời tôi vẫn thích là cô em bé bỏng, luôn ấp ủ dưới tình thương và sự che chở của anh tôi. Chứ chị gái ư ? tôi ghét... ơ không, tôi sợ lắm mới đúng chứ ? Chị gái đối với em trai theo tôi nghĩ chắc cũng hồng bằng phần nửa cách đối xử của người anh đối với một cô em gái.

Sở dĩ tôi dám tuyên bố càn như vậy là vì tôi trông vào gương chính tôi. Chính tôi đã là chị gái và các em của tôi đã chẳng sung sướng gì. Mỗi lần chúng đem bài đến hỏi :

— « Chị Trang, bài toán này sao kỳ quá chị Trang ? Em làm hoài không ra, làm hộ em coi ».

— « À Thịnh, (Cường, hay Thảo Hà gì đó) lại nhờ anh Dũng đi ! Chị Trang đang bận làm giảng văn như cả đầu đây nè thấy không ? để khi khác nha ! »

Khi tâm hồn tôi thật dịu, tình thần tôi thật sáng khoái thì thế đó !! Bằng trái lại, đương khi nghĩ toán không ra, hay đang đọc đến đoạn khó hiểu thì một màn gắt gỏng xảy ra :

— « Dẹp ! Không hiểu thì phải tìm cho hiểu ; làm biếng, không chịu suy nghĩ hờ một tí là hỏi, hờ một tí là làm giùm. Đi ra chỗ khác cho chị làm bài » hay :

— « Ơ cái thằng này mới hay ! Chị Trang sinh ngữ chính là Pháp

mà hỏi chị Trang tiếng Anh chứ đó đọc làm sao?... thì sao bảo đảm được? Lại hỏi anh Dũng đi! Nếu không mở tự điển mà đọc. Chị Trang anh Dũng vẫn học thế... Có hỏi ai bao giờ đâu.

Đã thế lúc đang học bài, tôi vẫn động viên tụi chúng thường xuyên:

— «Thịnh ơi! pha chị Trang ly nước chanh đi! Chị Trang thương»

— «Thịnh ơi! Rót chị Trang ly nước đá lạnh. Lạnh thật lạnh nha! khát quá! khát quá!»

— «Thịnh, Thảo, Hà ơi! đưa nào ở ngoài buồng khách đó! lấy hộ chị Trang quyển Larousse (hay một cuốn gì đó).

— «Hà ơi! Nhà dơ quá cô bé à! lấy chổi quét đi cưng, đề nhà dơ, ai vào cười chết»

— «Thịnh, Thảo, Hà đâu xuống đây. chị Trang rửa chén, mấy cậu mấy cô tráng chén nha! Cho mau xong chị Trang còn làm bánh cho ăn nữa chứ!

Hay những khi tôi đang làm bánh, đang nhào bột, hoặc vắt nước dừa thì:

— «Thịnh đâu, lấy cho chị Trang 1 cái tô nữa coi!»

— «Hà! lên nhà lấy cho chị Trang cái đĩa lớn thật lớn ấy nha! Cái đĩa mẫu có bông hồng đó!»

— «Thảo! Châm bếp hộ chị Trang đi!... rồi Thịnh đặt lò nướng bánh lên... đề chị Trang nắn xong mấy cái bánh thì nướng là vừa»

Tôi thế đấy! Là chị mà cứ chuyên nhờ vả anh và em... mà trái lại chẳng mấy khi giúp ích cho họ... ngoài vấn đề làm bánh kẹo hay mút. Mà cứ làm bánh làm kẹo là mỗi lần tôi được dịp «chỉ huy» và nhờ vả bọn con trai trong nhà loạn cả lên! giờ phút ấy sao mà khoan khoái thế!

Hơn nữa là chị gái mà tôi chả bao giờ ngồi kể lể hay nghe lủ em ngồi tâm sự về những vấn đề tại học đường của tôi hay của chúng. Trái lại với anh tôi thì tôi nói mạnh lắm! Hễ đang ngồi học nghĩ gì đến lủ bạn ở trường hỏi sáng, lúc chiều là tôi kể một mạch cho anh nghe. Thế là

anh em trao đổi «văn hóa... học đường và xã hội»... Một lúc ra chiều tương tác, hai cái miệng: một của anh tôi, một của tôi thì nhau nờ ròn như bắp rang... Quên cả thời gian cứ vụt nhanh như bóng câu qua cửa sổ.

Những giờ phút đó sao thích thú thế, miệng tôi luôn cười, luôn nói, mắt tôi như sáng lên (chừng thế!!) mỗi khi nghe anh Dũng kể điều chi lạ hay mỗi khi tôi phải tranh luận cùng anh 1 vấn đề gì.

Nhưng đối với các em, thì tôi lại khác. Chúng khao khát:

— «Chị Trang kể em nghe chuyện ở trường chị Trang đi».

— «Có chuyện gì đâu mà kể! Thôi Hà đi học đi!»

— «Chị Trang dối em, bữa nào chị Trang cũng kể cho anh Dũng nghe hết hà! hay ghê! em nghe thích ghê! mà chị Trang chẳng kể em nghe gì hết à!»

Đó là lời của Công chúa nhõng nhẽo Hải hà. Mà thật vậy, việc gì ở trường hay bất cứ ở đâu về nhà tối đến hay trưa ăn cơm là tôi kể vanh vách cho anh Dũng nghe tất cả. Ngay cả thư từ bạn tôi, hay các cô em «kết nghĩa» của tôi gửi về tôi hàng chục lá cũng thế... bao giờ xem xong thấy thư nào giọng văn ngộ ngộ, vui vui tôi đều «mời» anh «ghé mắt» xem sao.

Nhưng ngày nay tất cả chỉ còn là kỷ niệm anh tôi đã lên đường du học. Bảy năm nữa ngày anh trở về,

Ngày anh trở về biết có tôi đứng đón ở phi trường như khi anh đi, tôi đứng lặng trên hành lang Tân Sơn Nhất mặc cho dòng lệ nghẹn ngào lăn dài trên đôi má thơ ngây... Hay khi trở về thiếu bóng tôi... và đợi một vài năm sau đó... Anh phải lê tấm thân bảy thước ra phi trường đón cô bé mười sáu hôm nào nay đã trưởng thành sau bao năm xa cách... để trả cho tôi những giọt nước mắt khóc ngày anh sung sướng lên đường du học, cách biệt gia đình và tổ quốc thân yêu. Anh Dũng ơi! dù phải cách xa anh nhiều hơn bảy năm đi nữa... em vẫn mong sự thật là thế đó... để hoài bão em thành và anh Dũng sẽ đền em giọt nước mắt hôm nào em khóc tiễn anh đi, nha anh! Em biết rằng anh cũng thế, anh Dũng luôn muốn em đạt thành dù phải cách xa em thêm, phải không anh? Còn ai hiểu em hơn anh Dũng và ai hiểu anh Dũng hơn em, vậy hãy cầu nguyện cho em đi anh Dũng nhé! Cầu nguyện cho em sớm đạt được dự tính lúc bé thơ đi anh Dũng nhé! Người anh đáng kính của em.

Nguyễn thị Nha Trang
23-3-1973

RỒNG RẮN LÊN CÂY

Phải nhanh nhẹn lấy giày chặn lên đầu con vật, rồi dùng một loại kim độc biệt kẹp chặt lấy đuôi không cho rắn nhúc nhích.

Nếu có dịp tới Ba-lê và sống tại đây ít lâu, chắc chắn bạn sẽ phải ngạc nhiên và tự hỏi : « Không hiểu tại sao trong thời gian khoảng bảy tháng trong năm, nhất là từ tháng 7 tới tháng 9, hầu hết những chuyến xe lửa từ khắp nơi đổ về đây đều có chỗ theo không biết bao nhiêu là rắn lục ? » Cổ nhiên bạn cũng thừa hiểu rắn lục là cái thứ gì rồi. Đó là một trong những con vật rất nguy hiểm và đáng sợ. Nội trong cái nước da rắn rì, loang lổ và cái mình dài thườn thượt của chúng uốn éo, trước mắt, nếu là người yếu bóng vía, bạn cũng đủ rợn tóc gáy, nổi da gà rồi. Chứ chưa nói tới cái nọc độc giết người như bốn chứa trong mình loài bò sát ghê tởm này.

Có thể bạn sẽ thắc mắc : « Vậy chó người ta chở giống quỉ sứ dùng làm đó về đây nhiều như thế để làm gì ? Phải chăng để trưng bày trong sở thú cho dân chúng xem ? »

Không, không phải thế. Nếu chỉ trưng bày trong sở thú thì cần gì làm vậy ! Những nhà săn rắn chuyên môn đã bỏ ra nhiều thì giờ và say sưa lùng bắt loài vật quỉ quái này, thứ nhất là để tránh nguy hiểm cho dân chúng, thứ nhì là họ mang bán cho các Viện Pát-tơ (Pasteur), nhất là Viện Pasteur Ba-lê để lấy tiền sài chơi. Như thế là họ đã làm cái công việc mà ta thường gọi là « nhất cử, lưỡng tiện », một công mà được đôi ba việc vậy.

• Văn Trung

Tới mùa săn thì nội trong một tuần lễ cũng có hàng triệu chú rắn lục được xách cò về đây. À quên, nói sách cò thì cũng hơi quá đáng. Người ta thường đóng những cái thùng bằng gỗ kiên cố có nắp chốt tử tế, rồi thả chúng vào đó mà mang đi nơi nọ kia.

Những chuyên viên làm trong viện Pasteur sẽ rút hết chất độc trong hàng triệu con rắn này ra để dùng vào việc chế biến một chất huyết thanh có khả năng chống độc.

Nhưng bạn vẫn chưa hiểu tại sao giống rắn này chỉ xuất hiện trên các chuyến xe lửa trong vòng 7 tháng, phải không ? À, có gì đâu. Nguyên các nhà săn rắn nhận thấy hàng năm chỉ có thể mở chiến dịch bắt rắn từ tháng tư cho đến tháng mười mà thôi. Đây là thời gian giống rắn lục xuất hiện như diên ngoài đồng ruộng cũng như ven các khu rừng.

Đa số những người say mê săn rắn lục thường dùng tất cả những ngày Chúa Nhật, từ tháng tư đến tháng mười, vào công việc tiêu trừ loài bò sát gớm ghiếc này. Mời bạn hãy theo dõi một cuộc săn rắn lục dưới đây. Và tôi hân hạnh giới thiệu cùng bạn một ông vua bắt rắn anh Bông, 25 tuổi, đã khét tiếng với cái nghề kỳ dị này.

Một Ảo Thuật Gia

Hôm ấy, trong khi chúng tôi chuẩn bị lên đường thực hiện một cuộc săn rắn lục thì Bông nói với tôi « Hôm nay anh hên lắm đấy ».

Tôi thộn mặt ra vì chẳng hiểu bạn tôi định nói gì. Chừng đoán được cái sự ngô nghê, cù lẫm quá cỡ lò rền của tôi, Bông giải thích : « Có gì đâu mà ông bạn cứ ngẩn tò te ra như chú tàu nghe kèn vậy ! Ông bạn có nhớ lúc nãy trời mưa lớn không ? Và ông bạn có nhận thấy hiện mặt trời đang chiếu xuống những tia nắng ấm áp không ? Đó

là những điều kiện rất thuận tiện và cần thiết cho một cuộc săn rắn lục, vì loài rắn này rất khoái sưởi nắng sau những cơn mưa rào.

Tôi mừng rỡ như vừa khám phá ra điều gì mới lạ:

— À! Ra thế! Nhà nghề có khác.

— Bây giờ thì chúng ta lên đường nhập ngũ, í quên, bắt rắn chứ.

Nửa giờ sau, chúng tôi đã tới một vùng toàn có cây rậm rạp. Bông mang một cái tráp bằng gỗ có nắp kéo ra, đóng vào một cách dễ dàng, dùng để nhốt chú rắn xấu số. Ở miệng tráp có dính một sợi dây đề Bông đeo lên vai hay xách trên tay cho tiện. Tay phải anh luôn luôn cầm một cái kim dài dùng làm vật dụng bắt rắn. Anh nói với tôi: « Trước kia, tôi thường dùng tay không nhón đuôi rắn như chơi. Nhưng sau bị chúng mỗ giao hữu cho vài lần nên teo luôn, hết dám le nữa. Nay phải cầu cứu tới thứ này. » Vừa nói anh vừa giơ cao chiếc kềm có hình dáng đặc biệt, lắc lắc vài cái cho tôi thấy.

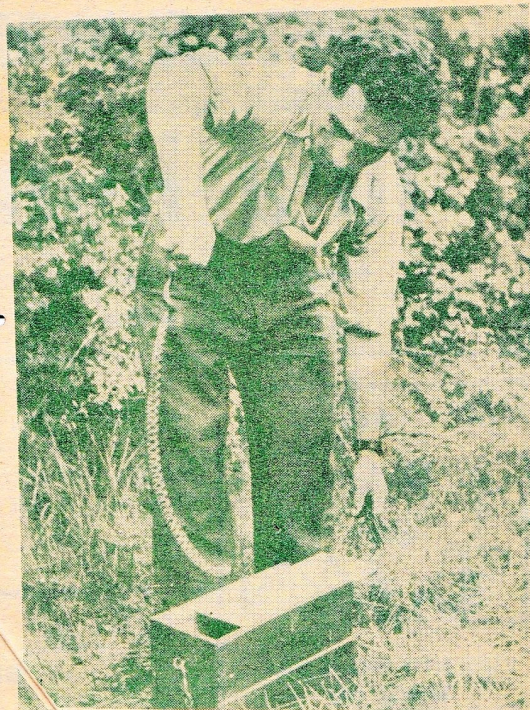
Chúng tôi bước tới một cách thận trọng, mắt đắm đắm nhìn xuống mặt đất. Tôi biết rằng chúng tôi đang ở trong giang sơn của loài bò sát đã nổi tiếng quỷ quyệt và độc ác trong kinh thánh và các chuyện thần thoại. Viên nhiếp ảnh riêng của tôi và chính tôi đều hy vọng mình sẽ là người đầu tiên phát hiện ra một con rắn lục. Bông có nói với tôi rằng giống này hay rú nhau ra phơi ngoài nắng bằng cách nằm chinh ỉnh trên những nơi trống trải.

Chợt Bông cúi nhanh xuống, rồi lại ngẩng lên ngay: Một chú rắn lục dài trên nửa thước, da lốm đốm hoa, đang tòn teng uốn khúc ở đầu chiếc kềm của anh. Con vật dẫy dụa dữ dội, uốn bên nọ, éo bên kia như cố bắt vào tay kẻ thù.

Sự việc xảy ra thật bất ngờ và nhanh chóng. Bạn tôi hành động chẳng khác gì một nhà ảo thuật: Vừa lẹ lại vừa chính xác. Trong khi khéo léo lựa cho đầu rắn chui vào miệng

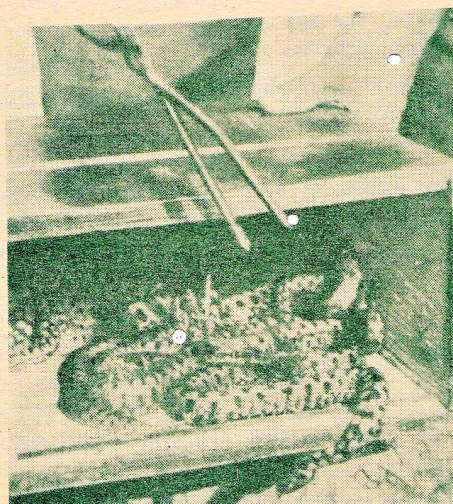

Với hành động nhanh nhẹn và khéo léo, Bông đang lựa chối tên từ rắn lục vào năm ngón trong chiếc nhà pha đặc biệt bằng gỗ có thể chứa khoảng vài chục mạng như thế này.

tráp, Bông giảng giải: « Phải tinh mắt và ra tay thật lẹ, lấy chân (cổ rắn phải đi giày) đè lên đầu con vật, nhưng khéo kéo nó ngoẻo cù tèo thì hông bết, tay cầm kim giữ đuôi cho chặt. Rắn càng dài thì càng bớt nguy hiểm, vì nó sẽ khó mà vươn lên cao để dớp vào tay người bắt ».

Cuộc săn cứ thế tiếp diễn. Khi trở về, chúng tôi, đã có cả thầy ba chục con rắn lục đang lúc nhúc họp hội đồng trong tráp. Bạn tôi lựa ra

Sau khi chấm dứt cuộc săn, ba cái kết của Bông đã đầy những rắn lục loại lớn rất nguy hiểm.

những con nhỏ rồi vui vẻ nói với chúng tôi: « Tôi sẽ mang nạp tại nhà viên lý trưởng để nhận tiền thưởng về công bắt lũ oắt xà lai trời đánh, thả nh vật này. »

Mấy con to đầu còn lại được bạn tôi nhốt vào trong một cái lồng đặc biệt, lồng này được đặt vào trong một cái hộp vững vàng hơn. Bông giảng giải thêm: Mỗi lần tôi thường gửi cho viện Pasteur hàng sáu, bảy chục trụ như thế này. Nhưng số chất độc rút ra được thì không nhất định, đại khái trên dưới 10 mg mỗi mạng. Đối với tôi, hơn kém là cả một vấn đề, vì mỗi mi-li-gam chất động trị giá 7 quan! »

Vừa lo khóa chặt chiếc lồng đựng rắn, Bông vừa cho chúng tôi biết, một hôm cái tráp đựng rắn của anh chẳng may bị sút nắp trong nhà bếp của một ngôi trại, bao nhiêu rắn lục trong tráp được dịp tuôn ra bò lom ngòm trên mặt đất, báo hại những người trong trại phải một phen sợ muốn vãi... ra quần. Sau đó, anh có dịp trở tài bắt từng con một tống vào tráp như cũ, cố nhiên lần này anh phải khóa kỹ hơn.

VĂN TRUNG

(Phỏng theo Jacques Michau)

SIÊU THỊ hoa hồng

BÁN ĐỦ CÁC LOẠI NỤ CƯỜI

Quản lý: **ĐÌNH GỖ**

THƯ HỎI THĂM BÁC ĐÌNH GỖ

Hỏi thăm bác Đình Gỗ
Vừa vợ được mẹ to
Làng cười lên chúc Thánh
Ồi giờ ơi là «bô»

Từ nay đời lên hương
Đi có xe đẹp đường?
Ngồi có ai bưng ghế?
Và có được thêm lương?

Công việc chắc đa đoan?
Tiếp tân chắc dự trù?
Thịt bò chiên bì, tết
Chắc bác soi tã già?

Từ nay Bác «lớn» rồi
Thánh Tồ nào chuyện chơi
Có còn tác phong cũ?
Hay hách như Con Trời?

Có nhớ tới bà con?
Thuở còn là dân còm
Hay đã lăm đến Thánh
Tình nghĩa cho vắng luôn?

LÃO BÀ BÀ

ĐÌNH GỖ TRẢ LỜI

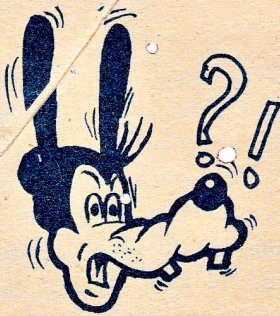
Ta nay đã «lớn» rồi
Ừ, đâu phải chuyện chơi
Thánh Tồ đa đoan lắm
Công tác hẳn tới bởi
Làm một phải ăn nhiều
Muốn oai phải quan liêu
Xin bà con thông cảm
Đừng nhỏ to, lăm điều

ĐÌNH GỖ

Cười lên đi ráng cho mình,
duyên quá
Hát lên đi để xin tiền bà má
Te tò le te tí te te tò.. ô.. (2)
CẬU ĐỒ

Phong vấn

ĐÌNH GỖ

HỎI: Thánh ơi, được
làm Thánh, Thánh có
sướng không?

ĐÁP: Câu hỏi này dễ
sang năm sẽ trả lời vì
chưa có kinh nghiệm.

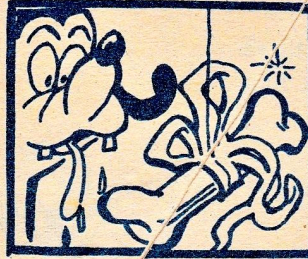
HỎI: Thánh ơi, chữ
«Thánh» có nghĩa là
gì?

ĐÁP: Có nghĩa là cao
nhất, nặng kì nhất.

HỎI: Vậy chó Thánh
cao thước mấy, nặng bao
nhiêu kì?

ĐÁP: Tôi ngồi thì cao
hơn đứng (Thế mới
«Thánh» chứ). Còn sức
nặng thì tôi ghét đi cân
nên không rõ.

HỎI: Thánh có thể cho
biết tại sao Thánh ghét
đi cân không?

MỪNG BÁC ĐÌNH GỖ

Mừng Bác Đình Gỗ vừa
đắc cử
Thánh Tồ làng Cười, Bác
năm giữ
Gầu, Gầu, Gầu, Gầu bầu
cho Bác
Kết quả coi mời công
bằng dữ!

Mừng bác Đình Gỗ vừa
lên Thánh
Chức cao với vọi, còn ai
sánh
Làng Tếu từ nay nhờ cậy
Bác
Hắn này thêm chồi, mọc
thêm nhánh
Vài lời thơ thiên dâng
lên Bác
Xin đừng vo viên ném
sọt rác
Và nhớ làm ăn mà trôi
chảy
Có gì béo bở, xin chia
chác.
BÚT BIC

Cười là gì?

ĐÁP: Là hàm răng. Khi
cười ai chẳng nhe răng.

HỎI: Ừa, thế còn cười
thăm thì sao?

ĐÁP: Cười vang là răng
đã nhe, cười thăm là
răng sắp nhe, cũng liên
quan đến hàm răng cả.

HỎI: Thánh có hay đánh
răng hàng ngày không?

ĐÁP: Tôi không «đánh»
răng, tôi chỉ «chà» răng.

HỎI: Ái chà. Thánh
chơi chữ dữ! Vâng, thì
«chà» răng, Thánh chà
răng bằng thuốc gì?

ĐÁP: Tôi chà bằng xỉ
quách! Sáng chà một
lần. Trưa một lần. Tối
một lần. Đêm «siu giê»
một lần nữa!

HỎI: Tốn tiền không?

ĐÁP: Hí! Cái này bà xã
tôi lo, tôi không rõ.

HỎI: Thánh có muốn
nhấn gì với bà con làng
cười không?

ĐÁP: Cười lên đi dưới
trăng tà bóng xế

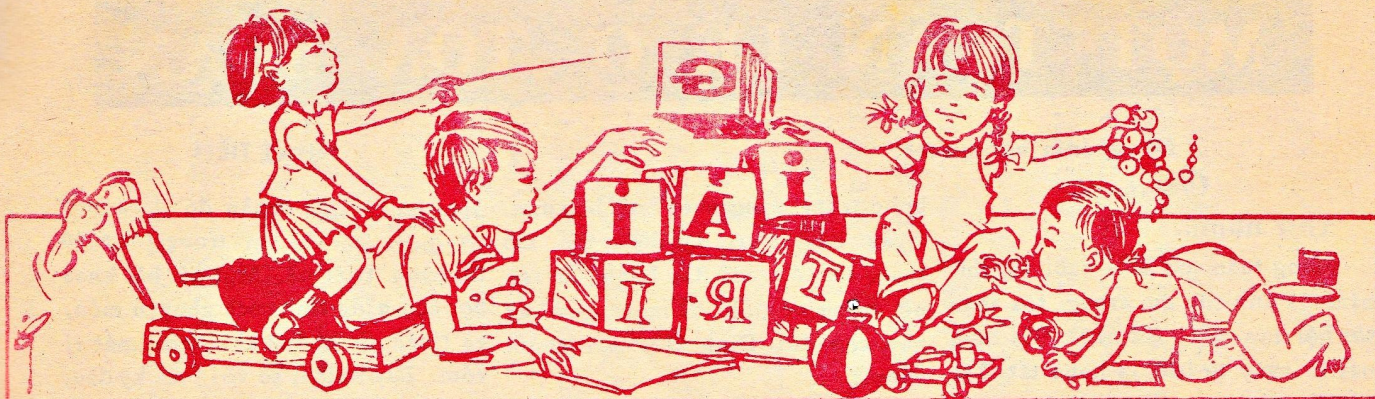
Hát lên đi để vui lòng
nhân thế

Te tò te te tí te te tò..

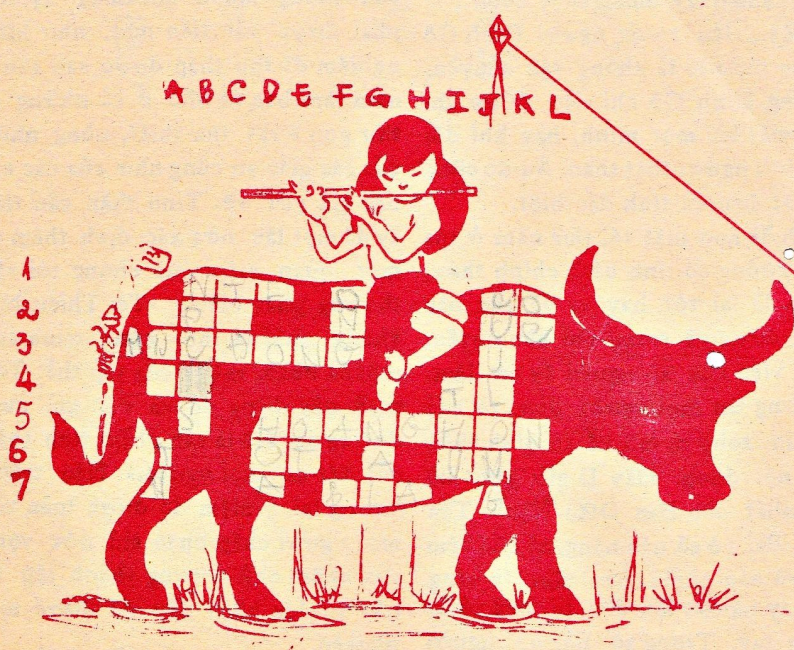
Người phong vấn:

Đa tạ... Đa tạ...

NG. THỊ YÊU KIỀU

Ô CHỮ MỤC ĐỒNG

NGANG.

- 1— Tên thật của Thế Lữ (v.t) — O
— Chị (em) gái của cha
- 2— Vị quan có tiếng là thanh liêm dưới đời Trần (v.t) — Trước em — Không mới (v. ngược)
- 3— Tên ô chữ — Nguyên âm thứ 5
- 4— Tiếng reo vui — TL
- 5— Hình thè V.N cong như chữ...
— Phản nghĩa với bình minh
- 6— Tê — Trái có vị cay — Tiếng Hán có nghĩa là con gái (v. ngược)
- 7— Anh — A — «Trăm năm... đá thì mòn» — Dê có đuôi.

ĐỌC :

A— Mẫu tự thứ 13

- B— Cũng như buồn — Tờ báo bạn đang đọc (v.t)
- C— Tác giả truyện Lục Vân Tiên (v.t) — Ký hiệu Lưu Huỳnh
- D— Người khởi đầu cuộc kháng Pháp ở Nam Kỳ (v.t)
- E— Lờ — Vòng tròn — Còn gọi là bông
- F— N — Không nhỏ (v. ngược)
- G— Loài cho ta mật — A — Bò con
- H— Giống như loài hươu
- I— Dê có đuôi — Đầu mẫu tự
- J— Sau mùa hạ
- K— Tên con sông lớn nhất ở V.N
- L— Nào bộ — Anh

UYÊN THUY PHƯƠNG
(GĐTN — Biên Hòa)

Đố vui tuần này

Có hai cô bán cam mỗi cô có 30 trái.

— Cô thứ nhất bán được hết cam với giá 50đ hai trái. Cô ta thu về 750đ.

— Cô thứ nhì cũng bán được hết, nhưng rẻ hơn, với giá 50đ ba trái. Cô ta thu về 500đ. Tổng số thu của hai cô là 1250đ. Hôm sau để cho tiện việc, các cô bán gộp cả 60 trái với giá trung bình như đã bán hôm qua tức là cứ 5 trái thì bán 100đ. (Vì hôm qua một cô bán 50đ hai trái một cô bán 50đ ba trái).

Lần này tổng số thu tính ra là 1200đ.

Các cô điên đầu không rõ mất đi đâu 50đ so với số thu hôm qua. Nhờ các bạn tìm giùm.

• 5 em ở Saigon—Gia Định và 5 em ở các tỉnh gởi giải đáp đúng về sớm nhất được tặng mỗi em một số Thiếu Nhi

CHẠY THỤT LÙI

Một chiếc xe Taxi dừng lại, bà hành khách bước xuống xe hỏi bác tài xế:

— Bao nhiêu tiền đó ông?

— Dạ sáu đồng rưỡi ạ!

Bà nọ lục lạo khắp túi áo rồi móc ra sáu đồng, rồi liền leo trở lên xe bảo bác tài xế:

— Ông làm ơn chạy thụt lùi lại độ năm cái đi .. tôi không có tiền lẻ...

MỘT TUẦN LỄ Ở TÒA SOẠN

Đề vui buồn với bạn đọc
(tiếp theo)

Thứ năm...

Hàng tuần, cứ mỗi buổi tối thứ năm, là anh chị em trong tòa soạn tới hội họp đông đủ nhất. Bởi hôm nay là ngày tờ báo đã hoàn tất. Tất cả đều sẵn sàng chờ sáng sớm ngày mai giao cho nhà Tổng phát hành. Ở Saigon vì thế các em có thể đọc Thiếu Nhi từ ngày thứ sáu. Các tỉnh xa, báo có thể về chiều tối thứ bảy hay sáng chủ nhật.

Tất cả mọi người đều quây quần chung quanh một cái bàn lớn hình vuông, mỗi chiều tới hai thước. Vào giờ phút đông đủ nhất, tòa soạn có không khí vui như tết vì hội họp gần hết mọi người như Bác Vịt Mò, Huy Yên, Văn Trung, Đặng Hoàng, Bách Khoa, Bình Electronic, Họa sĩ Vi Vi, chị Đỗ Phương Khanh, chị Mai Loan, chị Thu An và Phan Khương Thái, cây bút trẻ nhất của Gia Đình Thiếu Nhi được tòa soạn coi là đầy triển vọng. Có một nhân vật gây ồn ào nhất trong tờ Thiếu Nhi lại rất ít khi chịu lui tới tòa soạn, đó là Bác Đinh Gô. Đinh Gô là ai? Mặt mũi tròn méo ra làm sao? Ngay cả anh chị em trong tòa soạn cũng ít người biết đến. Bởi tiếng tăm đùa nghịch là vậy, nhưng ngoài đời, Đinh Gô là một ông vua trong làng thơ đố. Ông... vua này rất ít nói, mà cứ hề nói thì y như rằng mặt đỏ tía tai, mồm miệng như muốn riu lại, nhất là trước đám đông có vài ba người chưa quen biết. Bởi thế Đinh Gô lần mặt trong bất cứ một cuộc hội họp nào của tòa soạn. Trong dịp họp mặt liên hoan tất niên hồi tết vừa qua, chị Đỗ Phương Khanh xếp chỗ cho Đinh Gô ngồi ngay bên cạnh chị Mai Loan. «Cây» xỉ mũi bên Vườn Hồng đã thủ sẵn trong bóp một bịch ô-mai làm vũ khí phòng thủ. Nhưng Đinh Gô không tới. Chỗ ngồi của Đinh Gô

bị bỏ trống trong suốt buổi họp mặt. Ngày hôm sau, đại diện cho tòa soạn, tôi có trách Bác Đinh Gô sao hồ hững vô tình, để mọi người áy náy, chờ đợi. Đinh Gô cười chum chim :

— Mặc bạn với bọn thằng Gấu, cái Gấu. Tụi nó hôm qua thi nhau nóng lạnh quấy nhiễu suốt đêm...

Máu riều trong người Đinh Gô không lúc nào là không vận chuyển. Nhưng Đinh Gô chỉ riều được khi ngồi viết bài một mình, hay khi đối diện với người thật thân. Ấu đó cũng là một loại cá tính đặc biệt.

Buổi họp mặt tối thứ năm ở tòa soạn không có tính cách chính thức, nghĩa là ai tới hay ra về lúc nào cũng được và trong khi hàn huyên, công việc của ai người ấy cứ làm. Thường thì mọi người đem tờ báo mới in xong ra mở xê từ hình thức đến nội dung. Đây là giờ phút bổ ích nhất cho Ban Điều Hành Tòa soạn. Bài vở số nào nặng, số nào kém vui, số nào nhiều sưu tầm, ít sáng tác hay ngược lại, đều bị phê phán thẳng tay. Trong số những người phát biểu, chị Đỗ Phương Khanh thường đại diện tiếng nói độc giả đề góp ý với tòa soạn, vì chị là người phụ trách đọc thư của mọi nơi gửi về. Lối làm việc dân chủ này làm vơi nhẹ trách nhiệm của chủ biên đi rất nhiều. Vì những điều cần nói, khó nói, đã được các anh chị em nói giùm ra hết. Hơn nữa các ý kiến do anh chị em phát biểu thường là thận trọng và cân nhắc, nhất là những ý kiến phê bình người khác. Vì thế người bị phê bình cũng không lấy đó làm buồn, bởi tất cả ai cũng đồng ý một đường lối chung của tờ báo là : Dù viết hay dịch cũng theo tiêu chuẩn rõ ràng, sáng sủa, vui, bổ ích và cố tiết giảm sự khô khan, nhằm chán đi chừng nào tốt chừng ấy.

NHẬT TIẾN

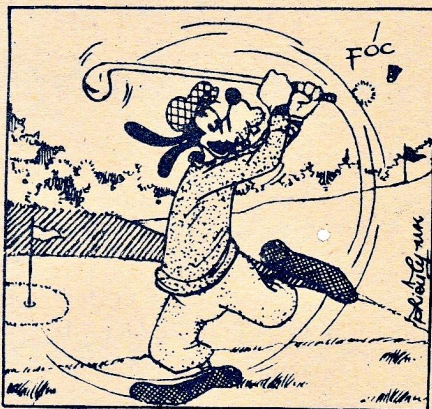
Hẳn nhiên tiêu chuẩn đó chưa phải đã được anh chị em trong tòa soạn thi hành triệt để. Một số bài khoa học còn nặng tính cách chuyên môn, và thiếu cái không khí tươi mát rôm rôm. Tuy nhiên, so với thời kỳ đầu, nội dung của tờ báo đã tiến bộ hơn nhiều. Anh chị em trong tòa soạn vẫn mong muốn nội dung ấy còn phải được cải tiến nữa, nhờ kinh nghiệm đã thu thập được sau gần 2 năm làm báo và nhờ ở cả những lá thư góp ý rất tha thiết, nồng nhiệt của các giáo sư cũng như của các em độc giả gửi về. Tinh thần cầu tiến ấy đã một lần nữa xác định thêm về một quan niệm mà chúng tôi vẫn thường phát biểu : «Tờ Thiếu Nhi không phải là một công trình của một cá nhân, mà là của tập thể. Tòa soạn gây dựng nó và độc giả nuôi dưỡng nó. Nó là sản phẩm tinh thần của tất cả mọi người.» Nếu trong tương lai, ý niệm đó được toàn thể mọi người chấp nhận thì ước vọng của nhóm chủ trương thành lập tờ báo từ lúc khởi đầu đã được toại nguyện.

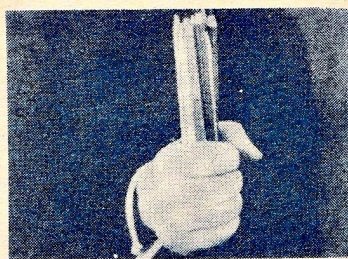
(còn nữa)

ĐINH GÔ

Trong bức tranh này có 1 điểm vô lý
Các bạn Thiếu Nhi thử tìm xem.

PHIÊU LY

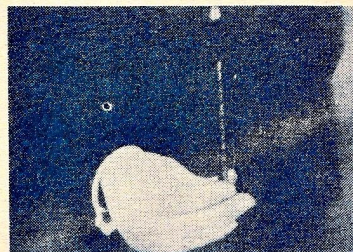

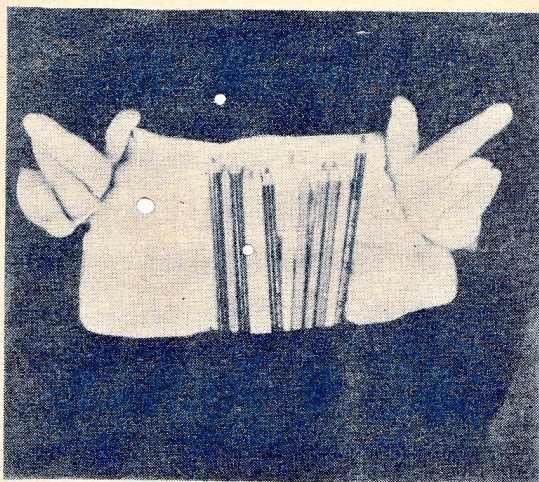
(1)

(2)

(3)

(4)

Màu nào cũng có ngay

Trình diễn :

Bạn giờ một nắm bút chì đủ màu dài bằng nhau ra trước mặt khán giả (hình 1). Sau đó bạn đưa hai tay ra sau lưng (hình 2). Bạn bảo một khán giả hãy nói tên bất cứ màu nào, giả tí như là màu xanh. Tức thì bạn rút ngay được cây bút chì xanh ra đưa cho khán giả (hình 3).

Nếu muốn, bạn có thể nhờ khán giả bịt mắt bạn lại mà bạn vẫn rút đúng cây bút chì mong muốn như thường.

Xảo thuật :

Bạn chỉ cần gài một mớ bút chì thứ hai đủ màu như mớ trước vào sau thắt lưng, (hình 4). Nhưng bạn phải sắp sẵn các màu theo thứ tự, ví dụ cây thứ nhất màu vàng, cây thứ nhì màu đỏ, cây thứ ba màu xanh v.v... và bạn phải nhớ lấy số thứ tự đó. Nếu người ta đòi cây màu xanh bạn phải rút ngay cây thứ ba ra là trúng phóc mặc dầu bạn không cần phải trông thấy màu của nó. Nhớ xếp đặt khéo léo kéo bút chì rút hết xuống đất đấy nhé!

Tài liệu và hình của Ảo Thuật gia
Kassagi

NĂM MƠ

Tí thấy ba đeo kiếng hoài, mới hỏi :

— Sao ba phải đeo kiếng thế ba?

— Tại ba cận thị, nếu không đeo kiếng thì không thấy đường.

Đến tối, ba Tí đi ngủ bỏ kiếng ra, thấy vậy Tí liền la lên :

— Ba ơi! ba không đeo kiếng làm sao ba nằm mơ được.

Ba Tí : ????

NGUYỄN CÔNG HIỆP

(Vĩnh Long)

158 21, Lê Thái Tò

Thiên tài, chẳng qua là sự nhẫn nại. lâu dài.

A. DE VIGNY.

Lựa sách mà đọc, cũng như chọn bạn mà chơi.

DAMIRON.

— Kẻ ham học hỏi gần với đức trí, kẻ gắng sức làm điều phải gần với đức nhân, kẻ biết xấu hổ gần với đức dũng.

TRUNG DUNG

— Chính do lời nói mà người ta đã giết kẻ khác và làm người khác giết mình một cách dễ dàng nhất.

ANATOLE FRANCE

Đối với người Việt Nam, nhất là đồng bào miền Bắc, cà cuống rất quen thuộc vì chúng chuyên « cung cấp » cho họ một loại xạ tuyến thật quý được dành làm gia vị. Thiếu chất liệu này thì dù các tay đầu bếp đã trở hết tài ba khéo léo để thực hiện những món ngon lành chẳng nữa, giá trị thức ăn vẫn bị giảm đi nhiều lắm. Quả vậy, nếu bún thang — đôi khi cả phở nữa (1) — thật đậm đà ; mắm tôm, chanh, ớt đi với miếng chả cá ngọt bùi ; nước chấm bánh cuốn Thanh Trì (2) pha đúng độ ; nhân bánh chưng béo ngậy v.v... mà có thêm mùi vị hoặc vài ba giọt cà cuống pha loãng vào nữa thì tuyệt quá chừng, và lúc đó, món ăn mới thật sự « dậy mùi » đầy quyến rũ, mời mọc khiến người ta cảm thấy khoái khẩu hơn khi tận hưởng hương vị đặc biệt hiếm hoi này. Bởi thế, nhiều thực khách khó tính vẫn từ chối không chịu dùng những món ăn thiếu cà cuống, dù một số chưa biết rõ con vật ấy ra sao.

Thuộc loài thủy sinh nhưng sống cả trên cạn, cà cuống là loại côn trùng chuyên hút máu con mồi nên người Tây phương gán cho nó cái tên chẳng thú vị chút nào : Rệp nước (Punaise d'eau) hay bọ cạp nước (Scorpion d'eau) cũng vậy.

Cà cuống dài quãng bảy tám phân, thường mang màu đất bùn hay nâu xám, thân dẹt và to bè bè hình hạt thóc thể mà chiếc đầu lại bé tí tẹo kèm theo đôi mắt lớn lồi lên đen lay láy. Sau đầu là ức, sau ức là phần lưng gồm mười tới mười hai khoang được hai lớp cánh che chở. Lớp cánh ngoài to, cứng hơn mọc chéo và úp chồng lên nhau bao lấy cặp cánh nhỏ bên trong, mà phần chót đuôi là một ống thông lên ngực dùng để thở.

(1) — Theo Thạch Lam trong « Hà Nội băm sáu phố phường ».

(2) — Thanh Trì là tên một làng gần Hà Nội nổi tiếng về bánh cuốn hành mỡ, không nhân, rất mỏng ăn thật ngon.

CON CÁ CUỐNG

Những lúc hoạt động dưới nước, cà cuống vẫn bay từ ao này sang ao khác, ruộng lúa này sang ruộng lúa khác xa tới cả cây số, đoạn chui rúc vào các đám lục bình, bèo, rong hay nép sát bờ cỏ rình mồi. Hễ thấy chú cá, tôm, ếch, cóc, nhái bén, nòng nọc, lươn — ngay cả rắn nước nữa — v.v... nào bé nhỏ loạng quạng lại gần là nó sửa soạn tấn công. Sau khi đã lựa thế kỹ càng, cà cuống lura lúc bất ngờ phóng tới thật nhanh bằng cách xữ dụng sáu chân ngắn đầy lông nhỏ chẳng khác gì mái chèo đưa đẩy vậy. Đến mục tiêu, cà cuống dơ hai càng trước — to và mạnh như lưỡi kim — tóm lấy con mồi rồi từ từ xiết chặt trong lúc chiếc vòi cứng — cử động theo chiều ngang — chọc sâu vào da thịt địch thủ để say sưa hút máu. Gặp con mồi lớn, tất nhiên cà cuống chiến đấu hăng say đầy vất vả mới có miếng ăn, và đôi khi cứ

phải đeo theo mãi, cách chỗ ở hàng dặm đường, nghĩa là nó chỉ chịu buông thả khi « nạn nhân » của mình hết nhúc nhích ; cựa quậy mới thôi.

Ở ngoài Bắc (V.N), cà cuống hay xuất hiện đồng đảo trong những ruộng mùa trồng hai vụ lúa : một vụ tháng năm và một vụ tháng mười. Lúc này, lúa lên cao, ruộng ngập nước lênh láng, cà cuống ta bám vào các gốc rọi hay bờ cỏ nghỉ ngơi và gieo giống. Chúng sống bằng cào cào, châu chấu, giun, dế, thằn lằn v.v...

Vào những tối mùa mưa, cà cuống — sống tại vùng ngoại ô — hay đi tìm chỗ có ánh sáng, vì thế, thỉnh thoảng lại thấy chúng bò lôm ngòm trên mặt đường dưới ánh đèn thành phố. Do bởi điều này, người Hoa Kỳ diệt cà cuống vào loại thiêu thân (electric light bug).

Trái với những côn trùng khác,

và cũng có một lối truyền sinh kỳ lạ nghĩa là con cái « gấn » chùm trứng lên lưng con đực rồi bỏ đi. Thế là từ nay, anh chàng nghiêm nhiên trở thành bà mẹ kiêm vú em. Nó siêng năng chăm mẫn bằng cách bơi loanh quanh đó đây để lấy dưỡng khí nuôi trứng như vậy mãi tới ngày trứng nở, và đám con — vào khoảng hai ba chục đứa mỗi kỳ tự động tuốt khỏi lưng bố để bơi theo kiếm ăn. Lúc mới nở, cà cuống con dài cỡ một phân, chưa có cánh nhưng giống cha như đúc.

Cũng như dế và ve sầu, cà cuống cái chỉ giữ nhiệm vụ gieo giống nên nó được gọi là cà cuống thịt. Riêng con đực mới đáng chú ý vì đất giá ở chỗ trên lưng, ngay dưới lớp cánh mỏng có hai xạ tuyến nhỏ chỉ bằng tép chanh, trong suốt : đó là túi hương dấy. Những lúc cần « làm bầu bạn với con cái », anh chàng bèn tỏa mùi thơm để trang điểm như kiểu chúng ta bôi nước hoa vậy. Nhận được dấu hiệu này, cà cuống cái lập tức tìm tới. Biết thóp điếm ấy, người ta tìm cách bắt. Quá mãi mê « chuyện trò thân mật », anh chàng quên cả nguy hiểm không đề phòng liền bị tóm cổ bỏ vào rọ thế là đời tàn. Phải chăng câu tục ngữ « Cà cuống chết đến đít vẫn còn cay » là đề chỉ trường hợp này ?

Cà cuống bắt về được đem ra chợ. Ngã giá xong xuôi, người bán vặt thành thạo vặt hai cánh cà cuống rồi dùng que tăm nhỏ nhẹ nhàng tách túi hương khỏi mình con vật. Tất nhiên, công việc trên cần phải khéo tay, nếu không xạ tuyến bị vỡ ồng mất, và lúc đó chỉ còn có cánh đem hấp hay luộc chín anh chàng rồi băm nhỏ thả vào nước mắm dấm ớt bán rẻ cho các hàng bánh cuốn.

Thông thường, nước cà cuống tại các tiệm ăn đều được pha loãng vì nếu cứ để nguyên chất mà đem dùng, có thể món ăn sẽ bị đắng và hơi cay cay, hơn nữa, cà cuống thơm rất hiếm nên quá đắt lại khó mua. Trong số hai chục con chẳng hạn thì cà cuống thịt chiếm hết sáu bảy

phần, nên bắt được cà cuống thơm không phải là dễ.

Ở những vùng nhiệt đới, đôi khi còn có loại cà cuống lớn, dài cỡ ba tấc. Loại này cũng màu nâu, sống bằng những con mồi hơn thân xác nó tới ba bốn lần chẳng hạn như ếch, cóc, nhái, rắn, kỳ nhông, các

kẻ, thằn lằn và ngay cả những loại cá lớn trong các ao, rạch, sông, hồ.

Đối với con người, cũng có lúc cà cuống đốt chúng ta để tìm cách thoát thân, nhưng không gây nguy hiểm tuy nạn nhân cảm thấy khó chịu một chút mà thôi.

Dặng Hoàng

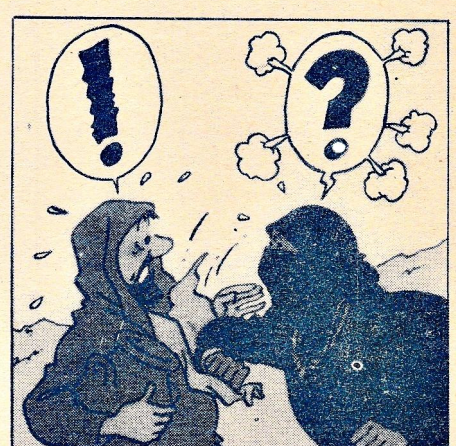
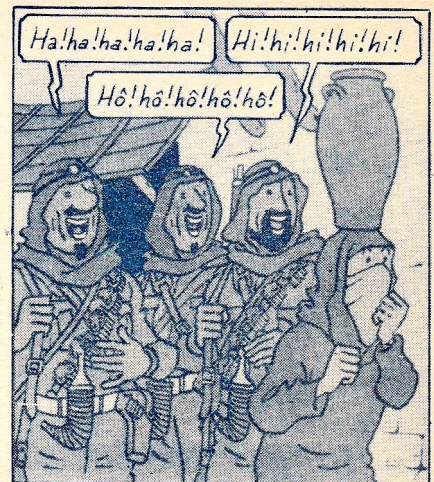
TRANH ĐỒ 8 ĐIỂM KHÁC NHAU

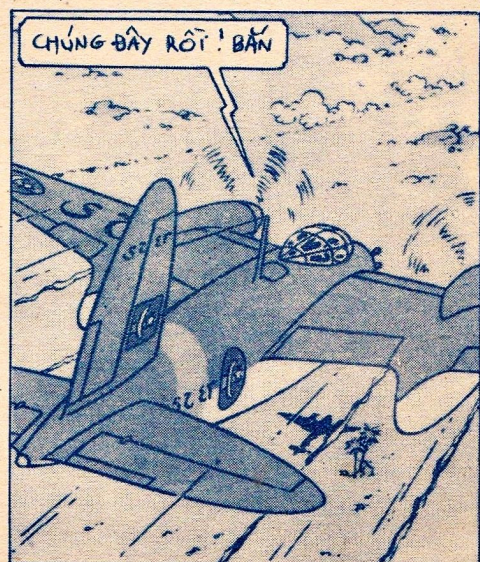
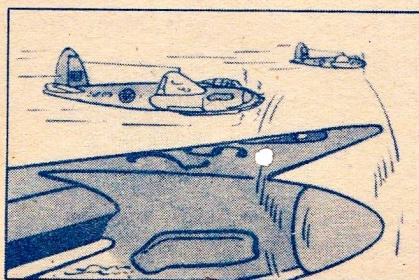
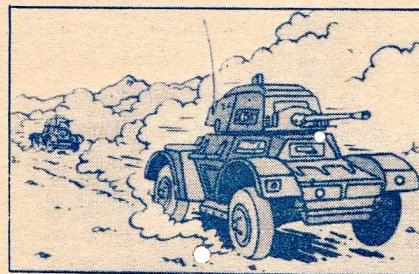
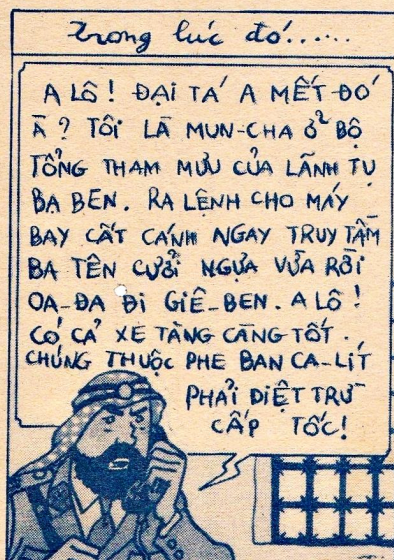
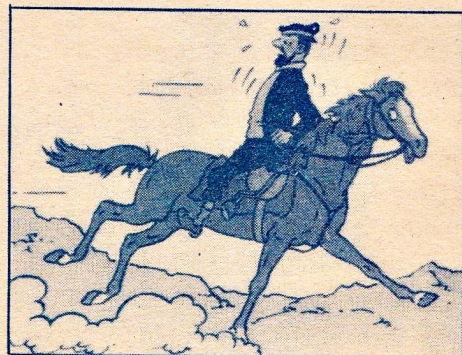
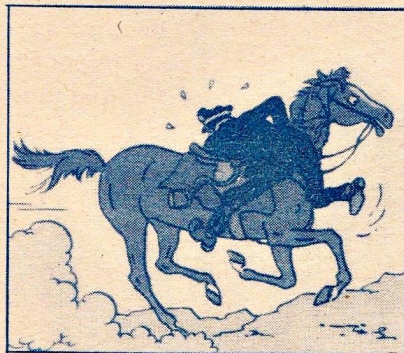
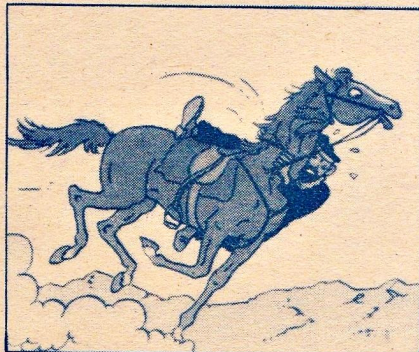
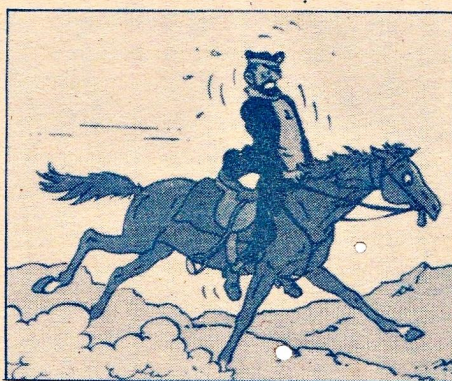

ĐẶC VỤ THAN ĐÀ

Nguyên tác : HERGÉ

Chuyển ngữ : THU AN

ĐỖ PHƯƠNG KHANH phụ trách

VƯỜN HỒNG

Thư của em Quế Anh. Sài Gòn

... Chị ơi ! Sao em thấy các báo ra có mục lấy tên là «Tò Mò». Vậy mà ở nhà mỗi khi em xem hay nghe chuyện gì là má la : «Đừng có tò mò.» Thế là làm sao ? Em chẳng hiểu gì hết. Không lẽ các báo xúi mình làm điều xấu, hay má nói sai...

Trả lời: Má nói đúng đấy. Tò mò là xoi mói, tìm tòi, dòm ngó, nếu dùng vào sự học hỏi, sự tìm hiểu, sự nhận xét, để giúp cho kiến thức được mở mang thì tốt lắm. Còn dòm ngó chuyện riêng của người khác, không có ích lợi gì, không liên hệ gì đến mình, thì không nên. Thói tò mò ấy là tật xấu đó em ạ.

Nhân đây, chị cũng muốn yêu cầu các em nên tập luyện cho có thói quen nhận xét, để đầu óc khỏi bị trì trệ.

Cụ Nguyễn Hiến Lê, người mà chị tôn kính như bậc thầy, người đã dùng cả cuộc đời vào việc viết sách giáo dục vì quý mến các em, có cho phép chị được tùy nghi trích các sách của cụ để đăng trong Thiếu Nhi, nếu thấy đoạn nào thích hợp. (Theo ý chị thì tất cả các sách của cụ, các em đều nên đọc) Chị xin được trích đoạn sau đây để các em biết sự sung sướng được thưởng thức và niềm

hạnh phúc vô biên mà Thượng Đế dành cho những người yêu đời và biết nhận xét :

... « Phải có thói quen nhận xét, có một nhân sinh quan riêng và một chút tinh thần trào phúng thì nói chuyện mới có lý thú và vui.

Vài năm trước thế chiến thứ nhì, một cặp vợ chồng nọ du lịch qua Đông Âu và Tây Á. Chúng tôi mong mỗi họ về để được nghe những cảm tưởng của họ về những xứ nhiều sắc thái mà chúng tôi chưa hề được biết đó. Nhưng chúng tôi đã thất vọng biết bao ! Họ chỉ phàn nàn về mọi thứ : nào là thức ăn ở Athènes nuốt không vô, nào là lần đi chơi trên sông Danube bị cấm, nào là trong một cuộc tiếp tân long trọng ở Budapest, bà vợ bận một chiếc áo không xứng, không hợp với buổi tiệc. Như vậy thì đi du lịch làm gì cho tốn tiền, cứ lại quán tạp hóa ở đầu đường ngó khách hàng ra vào mà còn thú hơn.

Nhưng ít tháng sau, một người quen trong giới thương gia, thỉnh linh lại thăm chúng tôi. Mới đầu chúng tôi chỉ ngại ông ta làm mất thì giờ của mình. Nhưng lần này ông không nói chuyện về công việc làm ăn mà kể cho nghe cuộc du lịch của ông. Ông ta cũng tới những xứ mà

cặp vợ chồng trong câu chuyện trên đã đi thăm. Câu chuyện của ông ta thú vị làm sao ! Đầy đủ chi tiết và nhận xét hóm hỉnh. Ông tả cho chúng tôi nghe giáo đường Hồi giáo mà ông đã thăm ở Istamboul, tả cái thú uống rượu vả (figue) ở đảo Chypre tả y phục dân quê Hi Lạp, đàn ông xứ đó bận váy và chính ông cũng đã mua một chiếc váy ở Delphi đem về làm kỷ niệm, ông lại được dự một lễ cưới ở Sophia nữa, làm cho chúng tôi khao khát muốn được du lịch như ông, tưởng tượng những cảnh tượng ông đã thấy...

(Trích

«CÁCH XỬ THẾ CỦA NGƯỜI NAY»
(trang 79)

Nhờ nhận xét hay, cụ Nguyễn đã dịch cho chúng ta được đoạn này và chị cũng mong các em sẽ biết nhận xét để thưởng thức được sự sung sướng của người đi du lịch biết nhận xét.

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH

Mẫu Chuyện

VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG

Ơi các em của chị,

Thời gian vừa qua, phe chúng mình, bị ăn hiếp quá, chẳng qua chị vì cái nhà bác Đình Gô với bà vợ dữ dằn và bầy con đứa nào đứa nấy cứ nhâu nhâu ra a-dua với bố mẹ. Thành ra chị thua to, thêm tật say mê với xí mụi, rồi còn bị bôi một màn kính lên số, mắt mũi lờ mờ, trông gà hóa quóc, thấy lũ Đình Văn Gâu...Gâu... lại cứ tưởng chúng hóa thành Đình Gô cả rồi, bèn «tránh bọn Đình chẳng xấu mặt nào,» chị đổi tên quách cho nó yên chuyện, chẳng thèm cãi nhau với họ nữa, thấy ghét quá. Mặc dầu sự đổi tên bị các em phản đối quá xá, coi như một sự thất bại nặng nề, chị cũng đành nuốt giận làm khuây.

Trời kia trông lại, em Lê thị Ông Ba Mười gửi thư về nội dung ra sao chị không được biết mà cái lão Đình Gô đọc xong mặt cứ tái lại, còn thằng Đình Văn Gâu, vốn hay coi cộp, thì đúng lúc lão Đình Gô buông cái thư xuống là nó phóng thẳng một mạch ra đường, từ hôm ấy đến nay cả nhà họ Đình xôn xao nháo nhác đi tìm cậu Hai Gâu. Thừa thắng xông lên, sẵn có hai hột xí mụi của Kim Thu ở Nha Trang gửi về yểm trợ, chị bèn nhắm đúng trán lão Đình Gô và mụ vợ mỗi người chị tặng một hột. Các cụ bảo không

nên đánh người ngã ngựa, nhưng chị thì nghĩ khác, tụi nhà Đình này mà không nhè lúc họ đang lo lắng bối rối mà áp đảo, chờ lúc yên bình trở lại thì hết hy vọng các em ơi! Gia đình đó mà nhất tề đi đến đâu thì chỉ còn vườn không nhà trống. Những Gâu, Gâu, Gâu, Ấng, Ấng, Gâu Gâu, ôi da, nghe nhức óc, mà nhìn thì hoa mắt luôn.

Vậy, hôm nay, chị long trọng tuyên bố, được các em yểm trợ, chị phải nhè lúc nhà họ Đình đang lo tìm thằng con tóe khói, chị phải tiến lên giành quyền tự chủ, quay về bút hiệu Mai Loan cũ của chị.

Chả chớ muôn năm, chị hết lời ngợi khen em Lê thị Ông Ba Mười và nếu trời cho cửa hàng xí mụi khá giả, chị xin gửi tặng ông anh Hai mươi chín rưỡi của em một cái băng hiệu đầy màu sắc, in ốp-sét cần thận.

Chào thừa thắng xông lên
Chị MAI LOAN

* Chị ơi! tên Bích Du có đẹp không hở chị?

Bích Du (L. V. D)

— Đối với em, tên đó đẹp nhất.

* Chị ơi! Các «gái gáy cầu tài» má mà má nạt đi chơi thì phải làm gì chị.

Nguyễn Cường (Saigon 3)

— «Tam thập lục kế tẩu vi thượng sách» (xem chú Bách Khoa đã giải nghĩa.)

* Chị ơi! Con gái mà «cầm nhầm» tên của con trai có bị gì không hở chị?

Nguyễn minh Tuấn (Cao nguyên)

— Bị đi quân dịch.

* Chị ơi! Em là con trai mà đề móng tay. Vậy có được không hở chị...

Phạm văn Dũng (Đà Nẵng)

— Đề móng tay làm chi. Tắm cho sạch là hết ngứa mà em.

Thân mến
Chị MAI LOAN

Me cam thảo

Hôm nay Vi Quế xin trình bày một cái món này ăn nó chua chua, cay cay, dành cho phe kẹp tóc như tụi mình. Vậy đó! Mong các bạn sẽ vừa ý.

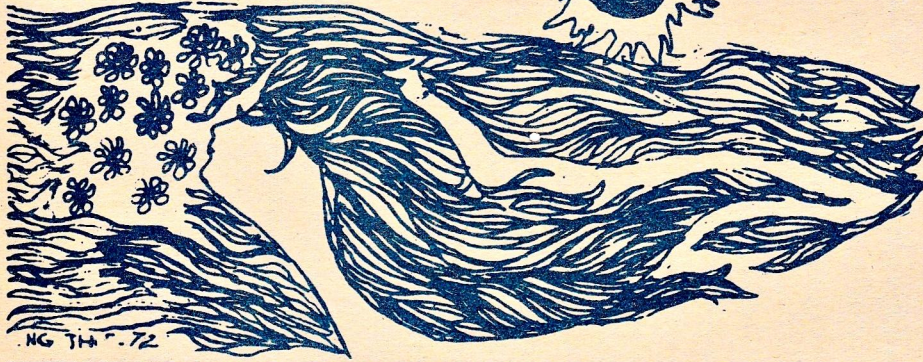
Trái me còn xanh mua về các bạn gọt vỏ bỏ hột giã nhỏ, trộn muối mặn nhạt tùy ý, rồi đem phơi. Phơi vài ba nắng cho thấm muối, lúc phơi thỉnh thoảng phải đảo lên liệu chừng vừa tới, không ướt quá, không khô quá. Gừng giã vạt lấy nước, trộn vào với me rồi đem phơi lại một nắng nữa nha các bạn. Rồi trộn đường cát hay đường tây vào phơi lại một nắng nữa.

Cay ngọt nhiều hay ít tùy tiện mà cạo gừng với đường nếu một nắng mà còn ướt thì phơi thêm nắng nữa. Lúc nào các bạn vừa ý thì trộn cam thảo tán nhỏ vào rồi đem đóng bánh xong sấy qua một lượt là được.

Chúc các bạn thành công.

NGUYỄN THỊ VI QUẾ

bướm TRONG VƯỜN

Ở ĐÓ... MÙA ĐÔNG

Từ dạo thu tàn qua chớm đông
Mưa se qua ngõ giọt tranh buồn
Em là con gái như cỏ lá
Trời hát những lời thơ vãn vương
Qua đấy mưa phùn đông lay lay
Rơi rụng hát trong giọt vãn dài
Phải không gió nhí — tàn thu cúc !?
Chỉ thấy sương mưa trong lá cây.
Ngõ cũ mùa đông tàn tạ về
Ngọn sầu đầu rụng lá lê thê
Nào em có biết mùa đông tới
Mới tới hôm nay, trong hôn mê
Chợt tỉnh nghìn năm mộng ngu ngơ
Lúc nào ngờ ngần nhớ thu xưa
Làm sao em biết khi mình lớn
Đề giữ thời gian buổi đại khờ.

VŨ THỊ CA DAO
(b.n Hoa Tiên)

HOA HỌC TRÒ

(Mến tặng Lê Hồng Phúc
lớp 12, Đạt Đức, 72-73)

Tà áo trắng bông bành bay trong
gió,
Mái tóc dài óng ả khoác bờ vai
Hai hàng cây ôm kín con đường dài
Hoa học trò nở khắp trên sân cỏ.
Đây lớp học im lìm trong hiu
quạnh,
Ngày mai đây ta xa cách nhau rồi !
Biết nói gì ? khi mắt lệ rơi rơi ;
Từng tia nắng ban mai vàng lấp
lánh;

Hoa phượng nở trên trời xanh đỏ
thắm

Màu hoa đỏ tựa màu máu con tim
Nhìn hoa rơi mà đau xót nỗi niềm
Bao kỷ niệm tuổi học trò ôm ấp.

Ve sầu trĩu cung nhạc buồn tê tái,
Lòng băng khuâng trong giây phút
mộng manh.

Ngại ngừng thay hai chân bước
không đành ;
Tạm chia tay hẹn mùa sau gặp lại.

TRẦN CẢNH ĐỨC
(Gia Định)

VÀNH KHUYỀN

Thương gửi Đài Nguyên

Chân chim rộn rã hải sơn
Tung tăng áo trắng cung hồn dật to
Lâng hồn khúc nhạc mộng mơ
Xoã dài cánh trắng thần thờ cô miên
Ngủ trong tiếng suối ngoạn hiền
Mơ êm cung nhạc bên thêm mây
xanh

Lao xao gió thổi trong lành
Vành khuyển tung cánh xa nhanh
tơ trời

Đêm hồng giấc điệp tuyệt vời
Say trong tổ ấm thanh thoi êm đêm
Nắng hồng trải bóng ấm êm
Soi vào tổ nhỏ son thêm yêu thương

Vành khuyển thức giấc nhẹ
vương

Hốt trong phím nhạc ngát hương
men nồng...

RONG XANH
(b.n. Mây Tím)

NHÌN RA BÓNG TỐI

Đứng trong nhà
Tôi nhìn ra
Trong bóng tối
Tận đàng xa
Có tiếng xe
Của hon-da
Ánh đèn ngà
Qua hàng đậu
Mắt ngó ra
Theo ánh đèn
Rồi biến mất
Trong bóng đen
Sự yên lặng
Tôi thấy tăng.

LƯƠNG VĂN HÒA

YÊU DẤU

Khi bắt đầu làm quen cùng sách vở
Con gái me còn e ngại, ngập ngừng
Me hay bảo : « Đời học sinh đẹp
lắm !

Hãy ngoan đi, con gái chớ bần
khoăn »

Me mua con, cuốn vở văn khai trí
Chữ a, b, con ghép lại thành câu

Từng câu một, con gái me chăm chỉ
Gắng học hành đèn nghĩa nặng, ơn
sâu

Về dưới mái nhà từng đêm ngồi học
Đây Việt Nam, hai chữ sắt son ghi
Và non sông, con đánh vần — tiếng
ngọc —

Me mỉm cười mà nước mắt nhòa mi
Con biết yêu quê hương mình từ đó
Biết vì sao sông Bến Hải giảng sâu
Biết vì sao từng đêm trời rực đỏ
Đề ghen ngào úp mặt, dấu thương
đau

Me ơi ! Con yêu quê hương nồng
thắm

Như yêu me, mái tóc nặng ưu phiền
Yêu Việt Nam, nước non mình gấm
vóc

Như tình me, dòng suối mát triển
miên

Và đây những chữ đầu mang yêu
mến

« Mẹ Việt Nam » ơi người mẹ già nua
Bên ánh lửa chập chùng hồng ngọn
nến —

Dáng me buồn — gầy guộc — mái
tóc thưa...

THU NGUYỆT
(Tê hát Nguyệt Thi)

VIẾT VỀ NHỮNG KỶ NIỆM HỌC TRÒ

CUỘC THI

SÁNG TÁC

Số thứ tự nhận được 349

MỘT BUỔI THUYẾT TRÌNH

TIẾN ĐẠT

Bài Công-dân tuần trước tôi chưa học, năm bài toán chưa làm, Quốc-văn chưa soạn! Chưa có quyền vở nào được tôi sờ tay đến cả. Thử hỏi tôi còn đâu óc đâu mà học với hành một khi luôn luôn, lúc nào cũng nghĩ đến buổi thuyết-trình sắp tới kia chứ? Thật thế, 2 giờ đầu của buổi học trưa nay, toán chúng tôi sẽ thuyết trình về đề tài « Hồi giáo ». Mấy ngày qua, chúng tôi tích cực tìm kiếm tài liệu, và thật đúng là « có công mài sắt, có ngày nên kim »: một số tài liệu quý giá nằm gọn trong giấy thuyết trình và trong trí não của chúng tôi một cách mạch-lạc. Ấy cũng là nhờ bao công lao khó nhọc mà chúng tôi đã cố gắng chạy đôn, chạy đáo, tìm hết thư viện này đến nhà sách khác mới được thế. Tay cầm Xấp tài liệu, chúng tôi hớn hờ ra mặt. Bụng của đứa nào cũng chứa đầy con số 19 điểm, chắc như bắp rang! bao nhiêu bài vở chưa học, chúng tôi đều nhét vào một xó, nhường cho niềm tin tràn ngập tâm hồn...

Thế nhưng... giờ thuyết-trình đến, và bao nhiêu niềm tin, bao nhiêu khí phách của chúng tôi (toán thuyết trình của chúng tôi gồm tất cả là 9 đứa, nhưng chữ « chúng tôi »

ở trên là chỉ 3 đứa tôi lên bàn thuyết trình thôi) đều tiêu tan ra mây khói khi ba đứa bước lên bục gỗ bàn giáo sư! Riêng tôi, mặt nóng hừng hực như có lửa, nếu có gương soi, chắc mặt tôi đỏ lắm! Tôi cũng nhận thấy rõ sự lúng túng, « mất thăng bằng » của 2 đứa bạn « cố vấn » khi cùng tôi trình diện trước lớp học. Một vài tiếng cười khúc khích phát ra từ mấy bàn đầu..

Tôi đứng giữa, và giữ nhiệm vụ đọc, lúc bước lên bàn giáo sư tôi mới thấy nhiệm vụ này thật khó, nhưng đã trót lỡ rồi! Còn về phần 2 đứa kia thì ngoài việc « trông nom » tôi, chúng còn có một nhiệm vụ chính là... giữ trật tự. Bao nhiêu lời văn hoa, bóng bẩy đã lấp đặt đàng hoàng trong óc của tôi, nay bay đâu tất... Vài phút nặng nề trôi qua, tim tôi đập mạnh hơn khi tôi bắt đầu mở miệng:

— Kính thưa thầy và các bạn...

Chợt cả lớp cười ầm, làm tôi chùng hững! Nhi đứng kề bên, khẽ đưa tay nhéo tôi một phát thật đau. Vỡ lẽ ra, tôi run giọng hơn vì « khớ » quá đời:

— Xin lỗi... kính thưa... Cô và các bạn... Hôm nay ba đứa chúng em đại diện toán 1 lên đây thuyết trình về đề tài « Hồi giáo »... Trước khi đi sâu vào chi tiết... em xin giới thiệu về dàn bài thuyết trình.

Khi tôi cầm tờ giấy lên vừa tầm mắt để đọc thì đôi tay của tôi run thấy rõ, tựa hồ cầm không nổi tờ giấy carô mỏng dính. Tôi cố gắng đọc cho thật rõ. Nhưng giọng còn nhát gừng, chưa trôi chảy, lâu lâu còn đọc trật làm tôi nhiên phen đỏ mặt. Đọc một đoạn rồi nhìn khán giả, đọc tiếp... Đó là những động tác mà tôi đã cố gắng tập dợt ở nhà cho thật giống xướng ngôn viên thực thụ — Lúc bình thường, tôi áp dụng thật suông sẻ — Nhưng bây giờ, nơi tôi đứng là bàn giáo-sư, trước mặt tôi là đám đông, thành thử tứ chi của tôi trở lúng túng và tôi « Nhỡn quang » không còn chính xác nữa (tôi xin phép mở ngoặc ở đây để

trình bày với độc giả rằng: « hiện giờ tôi đang đeo kính cận rất đúng độ »). Do đó, mỗi lần ngừng đầu lên, rồi nhìn xuống giấy để đọc tiếp là mỗi lần tôi kiểm chỗ vừa đọc xong mất cả phút đồng hồ. Đây là nguyên nhân chính yếu khiến giọng đọc của tôi không hấp dẫn, không lôi cuốn được đại đa số « khán giả ».

Sau phần thuyết trình, còn thời giờ chúng thảo luận với nhau bằng cách nêu ra thắc mắc có liên quan tới đề tài thuyết trình — dĩ nhiên là đối thuyết trình chúng tôi phải giải đáp thắc mắc đó của các bạn khác. Người đầu tiên nêu ra câu hỏi là Tuấn, hán giờ tay lên, tôi tăng hắng nhẹ một tiếng, giọng đã bớt run;

— Mời anh Tuấn.

— Xin đối thuyết trình cho chúng tôi biết nguyên nhân của cuộc xung đột giữa Hồi và Ấn giáo?

— Ô! Một câu hỏi thật « trúng tủ ». Tôi đã tự đặt ra và tự tìm câu trả lời của câu hỏi này từ trước. Vì thế, câu hỏi được tôi giải đáp không khó gì. Nhưng rồi những câu hỏi « hóc búa » khác liên tiếp, dồn dập với chúng tôi. Cũng có một số câu chúng tôi trả lời chưa được đầy đủ hoặc... bí! Đây là những lúc 18 chiếc tay, 9 chiếc đầu đồng loạt hoạt động trên những cuốn tài liệu. Và đây cũng là những lúc các bạn ngoài đội thuyết trình được quyền phát biểu ý kiến.

Tuy nhiên, trong giờ thuyết-trình cụ cậu nào ngồi dưới lớp mà hó hế, cười đùa to tiếng là, a lê hấp, qui gối — nên nhớ là chúng tôi, thuyết trình viên, có quyền phạt

những phần tử nào làm xáo trộn an ninh trật tự của lớp học trong suốt giờ thuyết trình. Nhưng không phải vì thế mà lớp học nặng nề, khó thở. Trái lại, cái không khí vui tươi, thân mật đang từ từ « xâm thực » cả lớp học. Ấy là nhờ có nhiều người tham gia ý kiến. Ngay giây phút hăng say nhất của lớp học, đúng lúc. « bầu nhiệt huyết » của tôi đang sôi sục thì... tiếng chuông reo vang ! Chúng tôi, ba đứa về chỗ, nhường chỗ cho giáo sư và lời phê bình.

Nhờ chúng tôi là đội thuyết trình đầu tiên, và có công tìm tài liệu. Do đó, đề khuyến khích cả cho chung toàn đội được... 15 điểm ! Riêng 3 thuyết trình viên được 16 điểm !

Đối với tôi, giờ thuyết trình là một trong những giờ sung sướng, hãnh diện nhất trong thời cắp sách đến trường. Sung sướng vì được mở mang kiến thức trong sự vui tươi của lớp học. Hãnh diện vì được « chủ tọa » một phiên họp. Vì thế tôi ao ước, mong đợi một buổi thuyết trình khác, chắc lúc ấy tôi sẽ hết bờ ngỡ...

Lúc ra chơi, mấy thằng « thỏ đế » bu quanh tôi như mật với ruồi, chúng tha hồ mà tăng bốc, vì chúng chưa dám thuyết trình nên chúng còn tôi « can đảm », nào là :

- Thằng Doanh gan quá hén !
- Còn phải « lói » « nên » bản giáo sư mà « lói » còn không sợ lửa..
- Tương lai thằng Doanh sẽ là xướng ngôn viên đấy !

Những lời khen của chúng làm tôi sướng mê tơi. Bao nhiêu cái dở của tôi chúng đều quên biến hay nói đúng chúng không muốn khơi ra. Tình bạn là thế đấy !

Nắng thu đang tràn ngập trên những mái đầu xanh, và nắng thu cũng đang lan rộng trong tâm hồn tôi... Hiện giờ, tôi muốn quên hết mọi việc để kỷ niệm này mãi mãi in đậm vào tận đáy lòng tôi.

TIẾN ĐẠT

(Trung-học Công lập Vũng Tàu)

Số La-Mã

PHAN BÁ (sưu tầm)

Các bạn có biết hàng chữ dưới đây có nghĩa gì không ? MCMLXXI MCMLXXIII. Đây là 1972-1973 được viết bởi những chữ số La Mã. Loại chữ số mà chúng ta dùng hiện nay là chữ số Ả Rập nhưng ngày xưa ở các quốc gia Âu Châu người ta dùng chữ số La Mã. Chúng ta cũng thường dùng chữ số La Mã nhưng chỉ dùng những số nhỏ (I, II ...)

— Suốt đời chúng ta vẫn đi học.

CLÉMENTEAU

— Mở cửa một trường học là đóng cửa một khám đường.

VICTOR HUGO

trong bài học, bài làm... Dưới đây là những chữ số La Mã tương đương với số Ả Rập và cách dùng để các bạn tùy cơ ứng biến.

Số La Mã Số Ả Rập

I	1
V	5
X	10
L	50

Số La Mã Số Ả Rập

C	100
D	500
M	1000

Các số khoảng giữa ta vẫn áp dụng cách viết đã biết : nghĩa là : II = 2, III = 3, XX = 20, XXX = 30 LX = 60 (50 + 10), LXXX = 80 (50 + 30)...

Cũng như khi viết số bốn, ta viết IV (5 - 1), ta cũng viết các số chín, bốn mươi, chín trăm,... như sau : IX (10 - 1), XL (50 - 10), CM (1000 - 100)...

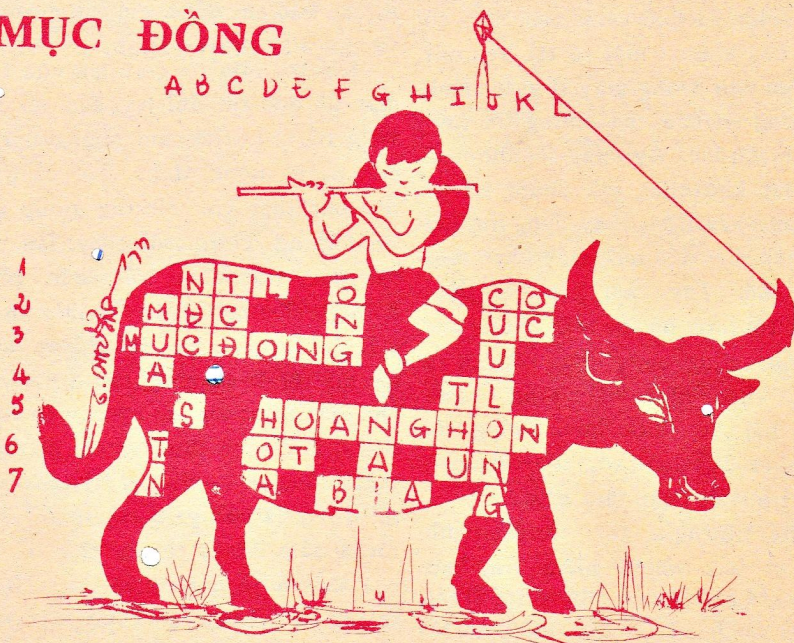
— Người ta chỉ lo giải mài khối óc, ít ai nghĩ đến cách huấn luyện quả tim.

VÔ DANH

LÂM VŨ (Đà Nẵng)
(Sưu tầm)

Ô CHỮ MỤC ĐỒNG

A B C D E F G H I J K L

TÀ DƯƠNG

Vài điểm đỏ bắt đầu nhấp nháy. Ánh đèn sáng trưng. Tiếng nhạc vang lừng từ một quán ăn, bay lên rộn rã. Người chen chúc, xô đẩy nhau. Đi như bị tảng nam châm vĩ đại từ xa lôi cuốn tới. Mỗi người là một hòn bi. Người ta lăn dài, trên con đường đã định sẵn lần mức. Rồi dừng lại ở cao lâu hay một hiệu nước, một cửa hàng. Hoặc đứng trước khách sạn. Như ba và Hoàng Yến.

Bằng đôi mắt ngơ ngàng sáng hôm qua, Yến nhìn mọi người. Từ trái sang phải. Gần đến xa. Ông già say rượu, nói làm nhảm. Tay cầm chiếc mũ phở quơ quạng. Mắt đỏ ngầu. Thằng bé gác thang máy. Vẫn bộ áo đồng phục cũ nát, viền trắng rộng thùng thình. Nó đứng dựa vào tường, mệt mỏi. Cũng thói quen gác hai chân lên quây, cô thu ngân-viên ngồi chuyện gẫu với người đàn bà. Bà khách ở trước cửa phòng Hoàng Yến. Và rộng lớn hơn hết thảy, úp chụp lên tất cả, là khách sạn. Căn nhà có hai tầng, lát gạch bông trơn mát. Đặt chân xuống, sàn như bôi

mỡ bóng nhầy. Tường nhám những hạt cát nhỏ, đầy dầy. Toàn một màu nâu u tối và lạnh.

Yến mở cửa sò, chòm người nhìn xuống đường. Xe cộ chạy dập dề. Người qua lại đông đảo bên hè phố. Ở ngã tư, đèn xanh đèn đỏ nhấp nháy thay đổi. Ba làm Yến quay lại bằng câu nói quen thuộc. Không, câu nói hôm qua. « Làm gì nhìn chăm chú thế Yến, coi chừng chóng mặt ». Coi chừng chóng mặt, Yến mỉm cười. Nhớ lại lần đi trên cầu. Cầu nổi chợ Bến thành. Eo ôi là sợ. Yến cũng nhón chân, nhìn xuống. Cảnh vật quay cuồng theo vòng tròn. Yến suýt té, vì đã có ba kéo xuống.

— Có chắc chiều mẹ đi Saigon không ba.

— Chắc chứ con.

Ba lơ đãng trả lời. Chăm chú đọc báo. Yến mở hộp bánh. Những chiếc bánh tròn, kem sồng sánh đặc trên mặt. Lá xanh thơm ngát bên vài đường chỉ nâu chạy xung quanh. Paté-chaud đầy thịt, ngậy mỡ. Những lớp bánh mỏng, phồng cao và xốp.

Ba bỏ tờ báo trên mặt bàn, đứng dậy :

— Yến lấy hoa, ba cắm cho.

— Ba cắm được hở ba ?

Ba gật đầu, Yến hớn hở đi tìm bó hoa. Bối rối, ba cầm dao, tẻ lá. Yến nhìn ba ngáp ngừng cười. Lọ hoa cầm chương mẫu cam gạch. Dịu mắt. Lá xoài dài nghiêng nghiêng. Lọ cao, trong suốt thủy tinh.

— Thôi thế này cũng được. Để chốc nữa mẹ cắm lại.

Ba trông ra cửa sò, chờ đợi. Tuy cầm quyền truyện trên tay, Yến không buồn đọc. Giọng chữ nháy lung tung. Yến sốt ruột, ngồi bó chân trên ghế. Ba chai nước ngọt để trên bàn. Thêm một chai rượu cho ba. Bình hoa ở giữa. Một cái ghế trống chỗ, của mẹ. Đã đủ bánh kẹo. Đã sẵn thức ăn. Ba chăm một điều thuốc :

— Mai là thứ mấy Yến nhi ?

— Dạ, chủ nhật.

— Chủ nhật à. Mai ba dẫn con đi xem xi-nê, chịu không ?

Yến vỗ tay :

— Thích quá ! Phim gì ba hở ?

— Phim chương con nhé.

— Là sao ba ?

— Là phim đánh nhau, trả thù.

Xụ mặt, Yến chống cằm. Nhưng lại cười ngay :

— Cũng được ba ạ. Xem xi-nê con thích nhất rồi... Mà mẹ lâu về quá ba.

Ba thở khò lên trần nhà.

... Chắc mẹ bận gì, con à... Tí nữa mẹ về ngay đấy. Yến lại cười. Chuyện vui và buồn như mưa và nắng.

— Mẹ về thì ở chỗ khác ba nhỉ ?

— Ừ, mẹ có mua nhà rồi. Ở đây mãi sao được. Ốc Yến vẽ ra một ngôi nhà. Giọng nói háo hức :

— Vâng, con thích nhà mới, Trồng hoa hồng nhé, hoa ngâu nhé. Có cả vườn, cả xích đu nữa...

— Có làm thế. Ba phì cười. Yến đỏ bừng mặt. Này Yến, con sắp vào trường mới. Con có nhớ nhà không ?

Không ba. Yến lắc đầu. Tình lý buồn, nhiều mưa. Chỉ mưa ồ ạt, kéo dài mấy ngày liên tiếp. Làm lây lộn những con đường hẹp. Tình nhỏ với những hồi còi tàu rít, âm thanh lặng lẽ, thê thiết. Xe lửa chạy xình xịch khói đen thả ra đầy ngật bầu trời.

Chiều rồi. Nắng phai trên nóc nhà, héo hắt đầu ngọn cây. Hình dung sinh nhật mẹ vào buổi chiều. Yến mặc áo đầm mẫu hoa cà, mời mẹ ngồi tại chiếc ghế có hai nhánh bông hồng trước mặt. Mẹ cài lên ngực áo Yến một cành. Và mẹ thời tắt nến sinh nhật lung linh cháy.

Yến mở tủ. Áo còn. Mẹ vẫn chưa thấy về. Tủ gương hắt bóng Yến trong đó. Soi rõ đôi mắt long lanh. Chạm rai, ngồi xuống ghế, Yến thời tắt giùm mẹ những ngọn nến sinh nhật.

CÚC HY
Nhóm Hoa Tiên

một chuyến đi, nỗi buồn như cây cỏ

● Bài của NGUYỄN THỤY ĐIỀN

(Thân tặng các anh chị trong GBTN
Nha Trang và kỷ niệm ngày trại Hai
Bà Trưng).

người ở đó, suốt đời im như đá
thở hơi rừng đông suốt lạ chia hai
một mùa sương phủ xuống cả hai
vui
trong hiu hắt mình tôi về nhỏ lệ.
NGUYỄN TRƯỜNG ANH

TRỜI trải trắng núi rừng.
Mùa sương thoáng lạnh đọng dày
trên những đợt cây xanh non mơn
mởn. Những vạt nắng hồng dịu nhẹ
trên vuông cỏ, long lanh như đôi mắt
ngây thơ của em bé ngồi bên cạnh tôi,
chuyến xe đồ liên tỉnh vượt qua cây
cầu nhỏ, cây cầu cuối cùng trên con
đường về thị trấn Nha Trang. Trời
hãy còn sớm. Tôi bước xuống xe,
nhìn băng quơ chung quanh, rồi
chậm rãi bước đi. Hai bên đường
phố, những người bán hàng sắp đặt
những thùng rau, những mẹt cam
ngay ngắn. Con đường ồn ào. Những
người nhà quê với quang gánh hối hả
tìm nơi đặt hàng. Ngày bắt đầu hoạt
động, mặt trời dần lên chiếu rực rỡ
trên những ô cửa, trên những vạt áo
đủ màu, lấp lánh những giọt sương
mai trong khuôn viên thành phố.

Tôi đến đó, thành phố Nha Trang,
sớm hơn 15 phút. Tuy nhiên cũng còn
có vài người đến trước tôi. Họ đang

đợi. Con đường Yersin chạy dài có
hai hàng cây bóng mát từ từ mang
vào những lớp nắng hồng buổi mai
dịu vơi. Tôi đứng yên lặng, cảm thấy
nỗi bơ vơ đang vây chặt lấy mình.
Anh đại diện trưởng Nhật Nam, đã
vồn vã hỏi tôi: «Sao có một mình anh
thôi?» Tôi nói: «Vâng, sở dĩ chỉ có
mình tôi là vì các bạn bạn đi trại bên
gia đình Phật Tử hết rồi!» Tôi cảm
thấy có một cái gì len nhẹ vào hồn,
một chút buồn đơn côi rơi rớt cùng
với chiếc lá vàng vèo rơi trong yên
lặng.

Đúng 8 giờ chúng tôi khởi hành.
Chúng tôi đi trong tiếng ca, vọng
ngân giữa lòng thành phố chan hòa
ánh nắng. Chúng tôi vượt qua những
ô cửa đủ màu rực rỡ chói lòa, khỏi
sự như một đàn kiến nối đuôi nhau
giữa mù sương che kín núi rừng.
Chúng tôi bỏ lại sau lưng thành phố
ồn ào, những con đường chen chúc
người và những ô cửa rực rỡ ánh
nắng. Đoàn người vượt qua cây cầu,
cây cầu xi măng nằm nghiêng trông
ra cửa biển in hình trên dòng nước
dạt dào xóm Bóng. Con gió biển thổi
vào thành phố mang hương vị của
biển mát mẻ, dịu vơi tâm hồn như
những vườn dừa cao vút in trên nền
trời xanh ngọc thạch.

Mặt trời càng lúc càng lên cao, rọi
những tia nắng ấm và chan hòa khắp
thành phố. Chưa hơn 45 phút sau
khi khởi hành, chúng tôi đã đến nơi
cắm trại. Đây là một quang cảnh thật
đẹp. Nếu ai đi qua thành phố Nha
Trang mà không ghé lại nơi này để

thưởng thức vẻ đẹp thiên nhiên của
quê hương cũng là một điều thiếu
sót. Hòn Chồng đấy bạn ạ! Hòn
Chồng được du khách đến thăm, tặng
cho nó những lời khen nồng nàn.
Quang cảnh đẹp mắt. Ngoài khơi xa
trước mặt là ngọn Hòn Yến và bên
tay phải là hòn Đỏ. Cả ba đều đứng
trước trời đất bao la, nước xanh man
mác, sóng vỗ trắng xóa lên bờ thành
của những tảng đá to tiếp diễn hằng
ngày.

Chúng tôi bắt đầu dựng trại. Niềm
vui bao la dâng lên rào rạt trước làn
nước biển trong xanh đem đến cho
chúng tôi những cảm giác thoải mái.
Chúng tôi cắm trại thật nhanh.
Những căn lều được chống lên một
cách vội vàng nhưng cần thận, vì
chúng tôi còn phải dành khoảng thời
giờ rộng rãi để sinh hoạt với nhau.
Buổi sinh hoạt thật hào hứng với
muôn kiểu trò chơi thú vị và mới lạ.
Chúng tôi vừa bày trò vừa vỗ tay ca
hát. Dưới ánh nắng của mặt trời cháy
bỏng và những luồng gió rún rẩy
thổi từ biển khơi vào chan hòa niềm
vui đồng đội, chúng tôi hăng say cời
mở tất cả tâm hồn, phơi trải giữa làn
không khí trong lành và một ngày
thanh thản của quê hương.

Đến trưa chúng tôi ngừng ca hát,
trở về trại để sửa soạn nấu ăn buổi
trưa. Và cũng như lúc dựng trại, buổi
ăn trưa đã được chúng tôi kết thúc
nhanh chóng. Mọi người nghỉ ngơi
vài phút ngắn. Sau đó chúng tôi sinh
hoạt lại. Đang lúc chúng tôi vui đùa
thì có đoàn «Vui Ca Vươn Lên» đến
thăm chúng tôi. Chúng tôi đón tiếp
họ thật niềm nở. Và chúng tôi ngồi
kể cho nhau những câu chuyện vui,
ca cho nhau nghe những khúc ca ấu
thơ nồng nàn những thương yêu
nặng trĩu.

Mặt trời ngả bóng phía non đồi,
những vạt nắng vàng vọt kéo dài trên
vuông cỏ xanh mướt. Gió thổi từ biển
mỗi lúc mát mẻ, cùng lúc chúng tôi
đi thăm thắng cảnh Hòn Chồng. Hòn
Chồng là một cụm đá to lớn nằm nơi
mé biển Cù Lạc, cách thành phố
chừng ba bốn cây số. Hòn Chồng đã

được Quách Tấn làm bài thơ vịnh cảnh thật hay :

« Khăng khít thốt em nương thốt chị
Vừng vàng hôn cháu đỡ hôn ông
Sóng xô đầy mãi bên gan sắt
Rêu buộc ràng thêm chặt giải đồng »

Tôi đứng yên lặng nhìn ra ngoài khơi. Sương mù che kín trắng xóa những hòn đảo xa xa. Nước biển trong xanh, làn gió thổi qua rười rượi tâm hồn thật thoải mái mát mẻ. Trước khung cảnh trời nước bao la đó, tôi như bé nhỏ lại. Đường như hồn tôi chợt dâng lên niềm tiếc nuối một cái gì xa xôi vời vợi. Bóng núi vương vất những vạt nắng của một ngày sắp hết chập choạng như chơi vơi giữa dòng nước mênh mông. Bỗng dưng kỷ niệm chợt hiện về từ mù khơi làm tôi tỉnh nỗi nhớ, một chút hắt hiu chất đầy tâm hồn tôi. Tôi cúi mặt để dấu những giọt lệ đang từ từ lăn trong khóe mắt của tôi. Tôi khóc. Tôi im lặng nhìn bóng núi cao vời vợi mịt mùng sương trắng, nơi đó tôi tưởng như có linh hồn cha tôi ngự trị. Giải mây hoang sơ chớm lạnh lạnh màu trời ngẹn ngào nỗi nhớ. Hơi thở mềm hương thoảng bay con gió lao xao của cây và của sóng. Và trên những nhánh sương của buổi giao mùa chất đầy những thương yêu nặng trĩu. Tôi chợt nhớ đến người, bây giờ người không còn ở cõi đời này nữa. Người vẫn ở đó. Núi rừng che khuất bóng người, cây xanh và lá úa ; muôn ngàn tiếng kêu mong manh rơi rớt lại giữa mùa sương. Tôi như con chim non bật ngàn lạc lõng giữa mù khơi kêu lên tiếng kêu đau từ nỗi nhớ. Bóng núi ngời xanh một đời cho tôi những nụ buồn như cây cỏ.

Bóng chiều đang nhạt dần, tôi bước đi trong ánh nắng chập choạng. Trên những ô cửa màu xanh còn vương chút sợi nhớ mong manh thơm mùi hương thơ ấu. Tôi như con chim non cất tiếng kêu lạc lõng trong chiều, gọi người từ cõi chết..

NGUYỄN THỤY ĐIỀN
(Diễn Khánh)

Viết đúng chính tả

Chung bày — chung mằm — bảnh
chung — vì chung — chung hững
chung điện

Trưng dụng — trưng bình — trưng
thu

Sả ra nhiều miếng — củ sả — lăn
sả vào

Xả thân — hỉ xả — xối xả
Suông sã

Xả tắc — thư xả
Sơn sác

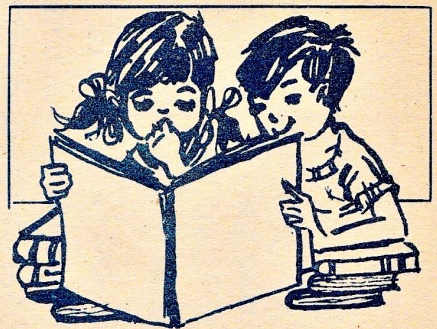
Xác định — thân xác — xơ xác
Chính sách — yêu sách

Xách đồ — hút xách — xóc xách
gọi xách mề

*

CÁCH PHA CÀ PHÊ CHO NGON

Các bạn thường uống cà phê, thường không biết làm sao cho cà phê ngon. Tuần này Hữu Di xin hiến các bạn một cách pha là : khi chế nước sôi vào phin thì bạn canh chừng khi nào chảy xuống gần hết lấy ra, vì uống nước đó, thường có mùi không ngon.

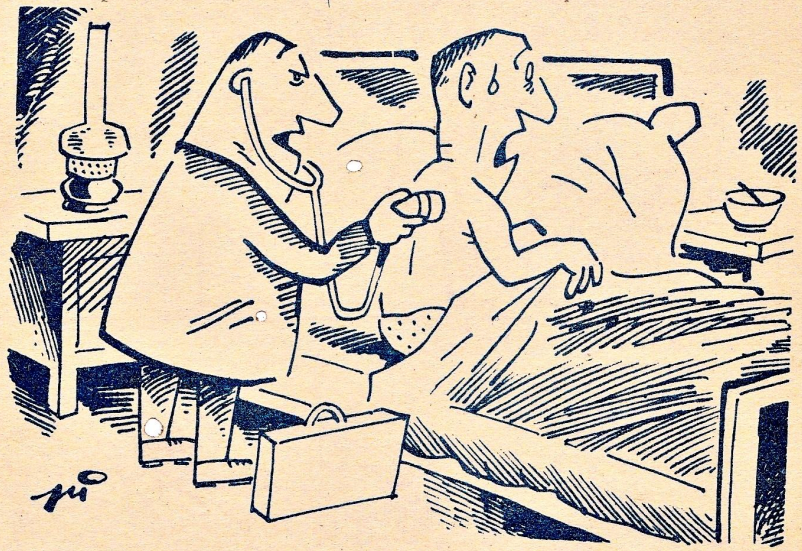

Chim ngủ đứng một chân

Mặc dù ngủ say nhưng chim vẫn giữ nguyên thế đứng bởi vì những sợi gân chim chạy vòng ra phía sau khớp xương mắt cá. Khi đậu lên một nơi nào, sức nặng của thân chim làm cho những dây gân ấy co lại và móng chúng bấu chặt vào.

GIẢI ĐÁP TRANH 8 ĐIỂM

1. Thiếu 1 lá dừa ở cây bên trái
2. Mây bên phải.
3. Bộ xương cá.
4. Thiếu một cuốn sách ở rương.
5. Tóc người bị chìm.
6. Cánh áo.
7. Bàn tay phải.
8. Bắp chân trái

— Thưa bác sĩ từ hôm qua tôi ho như ho gà, rét run như con giẻ, và không buồn khổ gì cứ ràn rụa nước mắt như cá sấu.

— Á... à... thế thì phải mời bác sĩ thú y tới coi cho ông.

CÙNG ĐI VỚI TỬ' THẦN

Tranh và lời của NGUYỄN TÀI

CHÀO ÔNG HOẠT... TÔI ĐỢI ÔNG TỪ LÂU... CHỈ SỢ KHÔNG GẶP...

VÀNG... CHÀO ÔNG

... TÔI LÀ ĐÌNH... CHẮC ÔNG CÒN GIẶN TÔI VỀ VỤ...

... CÁI BÌNH HỒM XƯA... MONG ÔNG THÔNG CẢM CHO... CHỈ ƯI TÔI QUÝ NƠI LẠM...

... CÓ CHỈ ĐÂY... ÔNG QUÝ LÀ PHẢI... NƠI TRỊ GIẢ HẰNG CHỨC TRIỀU CHỨT SAO...

THỰC ĐÂY ÔNG HOẠT A...

24

... NHÌN BÊ NGOÀI THÌ ÍT AI BIẾT ĐƯỢC GIẢ TRỊ CỦA NƠ...

... CHẴNG THỂ MÃ BAO NHIỀU NGƯỜI ĐÃ PHẢI BỎ MẠNG ƯI NƠ...

... CÁCH ĐÂY SAU NAM CHẮC ÔNG CÓ NGHE VU CHIẾC PHI CỜ RIÊNG CHỖ NHÀ TỰ PHÚ VỎ SÂM...

... GIÁM ĐỐC CÔNG TY THỦY TINH THANH CƯỜNG BỊ ĐÂM XUÔNG BÊ? CHỮ...??

A... TÔI CÓ BIẾT VỤ ĐÓ... DƯỠNG NHƯ KHÔNG MỘT...

... AI SỐNG SỐT SAU TAI NẠN THAM. KHỐC ĐÓ!!

HÀ... CÓ CHỮ... CÓ MỘT NGƯỜI CÒN SỐNG... ĐÓ LÀ...

CÒN TIẾP...

THUYẾT TƯƠNG ĐỐI LÀ GÌ ?

(tiếp theo)

Phòng thí nghiệm nằm yên.—

Bằng cách nào, chúng ta có thể đưa quan niệm « về trạng ^{trạng} nằm yên » ấy vào hiện hữu. Làm sao chúng ta có thể chắc chắn được rằng không có một lực nào tác dụng lên một vật. Lẽ dĩ nhiên là chúng ta có thể trả lời như thế này : Muốn một vật nào nằm yên thì ta dời vật ấy cho cách xa, cách xa được chừng nào hay chừng ấy, tất cả những vật khác có thể tác dụng lên nó.

Từ những vật nằm yên như thế, chúng ta ít ra cũng có thể xây dựng trong tưởng tượng một phòng thí nghiệm nằm yên và bàn luận về những đặc tính của chuyển động quan sát từ một phòng thí nghiệm nằm yên như vậy.

Bây giờ giả sử ta có một phòng thí nghiệm A mà chúng ta biết là nằm yên và một phòng thí nghiệm B mà chúng ta không biết có nằm yên hay không. Ta chỉ cần quan sát sự chuyển động của một C nào đó từ phòng thí nghiệm A rồi từ phòng thí nghiệm B. Nếu kết quả của hai cuộc quan sát mà vị biệt nhau thì, chúng ta có đầy đủ thẩm quyền để quả quyết rằng phòng thí nghiệm B không nằm yên nghĩa là chuyển động.

Tàu lửa đang chuyển động chẳng ?

Chúng ta đang ngồi trong một tàu lửa đang chạy với một tốc độ không đổi trên một con đường thẳng. Chúng ta bắt đầu quan sát sự chuyển động của các vật trên xe rồi so sánh các vật ấy với những gì diễn ra trên một tàu lửa nằm yên.

Kinh nghiệm hằng ngày bảo chúng ta rằng trên một tàu lửa như thế, một tàu lửa chuyển động theo một đường thẳng và với một vận tốc đều, chúng ta không nhận ra một

khác biệt nào, so với những chuyển động của những vật quan sát trong một tàu lửa nằm yên. Một người ngồi trong tàu nếu tay nắm một quả bóng dôi lên theo đường thẳng đứng thì quả bóng sẽ rơi xuống đúng vào tay ấy. Vật rơi sẽ không vẽ nên một đường cong tương tự như đường cong vẽ bằng những chấm ở trong hình (3).

Nếu chúng ta gạt qua một bên những rung chuyển và những va chạm không sao tránh được trong những điều kiện tàu chạy trong thực tế thì vị trí các vật chạy trong tàu lửa chuyển động thẳng và đều hoàn toàn giống như trong tàu lửa nằm yên.

Nếu tàu lửa mà tăng hay giảm vận tốc, thì lại là một chuyện khác. Trong trường hợp tàu lửa tăng vận tốc, chúng ta biết mọi vật đều bị giạt về phía sau, trong trường hợp tàu lửa giảm vận tốc, mọi vật đều bị xô về phía trước ; trong cả hai trường hợp chúng ta nhận thấy rõ ràng sự khác biệt so với nằm yên.

Bây giờ giả sử tàu lửa tiếp tục đi chuyển đều nhưng đổi hướng, chúng ta sẽ cảm thấy ngay được điều ấy. Tàu lửa mà quanh gấp về bên phải thì chúng ta sẽ bị liệng về phía trái ; tàu mà quanh gấp về phía trái thì chúng ta lại bị dôi qua bên phải.

Tổng quát những nhận xét trên ta đi đến kết luận này :

Trong suốt thời gian một phòng thí nghiệm đi chuyển trên một đường thẳng với một vận tốc đều so với một phòng thí nghiệm nằm yên, không có cách gì khám phá ra được một khác biệt nào trong động tác các vật ở trong phòng thí nghiệm ấy so với phòng thí nghiệm nằm yên.

Rõ ràng tình trạng nằm yên và tình trạng chuyển động thẳng và đều không một chút nào khác biệt nhau.

Chính phòng thí nghiệm chuyển động đều và thẳng đối với một phòng thí nghiệm nằm yên có thể được xem như một phòng thí nghiệm nằm yên. Điều này có nghĩa là không có một trạng thái tuyệt đối nằm yên mà chỉ có vô số trạng thái nằm yên khác nhau. Không có một phòng thí nghiệm « nằm yên » nhưng vô số phòng thí nghiệm « nằm yên », tất cả đều chuyển động đều và thẳng với những vận tốc khác nhau đối với nhau.

Vì « tình trạng nằm yên » không còn là tuyệt đối nữa mà chỉ là tương đối mà thôi, nên chúng ta thấy rằng chuyển động cũng phải là tương đối trong tất cả các trường hợp.

Chúng ta phải luôn luôn trả lời câu hỏi này : Chuyển động mà chúng ta đang quan sát đó là chuyển động đối với tình trạng « nằm yên » nào ?

Như thế, chúng ta đã đi đến một định luật, định luật quan trọng nhất của vũ trụ, thường được gọi là nguyên lý về tính tương đối của chuyển động. Định luật này bảo : Trong tất cả các phòng thí nghiệm chuyển động đều và thẳng đối với nhau, sự chuyển động của các vật diễn ra theo những định luật giống như nhau.

DỊCH VIÊN

CÁCH CHỮA CÁC VẾT ONG CHÍCH

Nếu bạn bị ong chích và vết thương gây cho bạn nhức nhối, khó chịu, bạn hãy làm như sau.

Bạn lấy nhíp nhỏ ngòi của ong ra. Sau đó, bạn chỉ cần lấy lá ngò tây vò nát đắp lên chỗ đau. Chỉ độ vài phút, vết thương của bạn sẽ hết nhức nhối.

CUỘC THI SÁNG TÁC THƠ

Số thứ tự nhận được 302

VỌNG KỶ NIỆM

Trong mộng nhớ về thuở xa xưa
Biết bao thương nhớ nói sao vừa
Thời gian quên lãng theo ngày tháng
Tìm về kỷ niệm, thuở xa xưa

Ngày đó trường làng chỉ ba gian
Khóm trúc xanh um : có mấy hàng
Trường chẳng quét vôi, không lợp ngói
Che bóng phen lá, nhưng chứa chan

Có buổi trưa ngồi bên cầu ao
Ngất mấy cánh hoa ; thấy rạt rào
Giàn mồng tơi tím leo nghiêng ngả
Lòng thoáng băng khuâng, cũng nôn nao

Em ép mồng tơi làm mực tím
Viết bài Sứ ký thấy vui vui
Nét chữ đậm đà mực mồng tơi
Em viết bài đầu : non nước tôi
Thầy giảng quê mình đẹp như mơ
Cớ sao chinh chiến cứ ơ thờ...
Em cũng ước rằng mai một lớn
Tô điểm non sông (đang mong chờ)

Có buổi chiều ngồi trên lối đi
Loay hoay rách áo, chẳng dám vẽ
Chị ra trước ngõ chờ em gái
Nói đôi lời dạ tái tê

Kỷ niệm ngày xưa còn đâu giờ
Thuở nhỏ lòng này quá ngu ngơ
Chuôi ngày tươi trẻ, hồn nhiên ấy
Nghìn năm tác dạ chẳng nhạt mờ...

DIỄM PHƯỢNG
(Nguyễn Thị Hồng)

Số thứ tự nhận được 303

CHƠI TEM

Lớp tôi, một dạo, cũng chơi tem !
Chơi chẳng giống ai, thấy hết thèm !
Giờ học, thập thò trong cặp táp
Giờ chơi, lúi tuốt hết ra xem
Hoa Kỳ, Nhật Bản, bao nhiêu nước
Bảo Đại, Nam Phương, quá xá tem
Chơi riết tốn tiền bèn dẹp hết !
Lâu nay vào lớp chẳng ai đem !

LÊ THANH BÌNH

*

Số thứ tự nhận được 312

ĐỔI HÒN

Này chú bướm tôi không đùa đâu nhé
Chớ sa vào lấm cánh áo đẹp tôi
Nặng đã lên cao chú chẳng đùa vui
Mà lẩn mãi vào trêu tôi như thế

A ha... chú.. chú đang... đang tỉnh kể ?
Đề chồng tôi có phải vậy hay không ?
Này chú kia đừng làm tôi phải rông
Cả mùa nắng đó nghe à... chú bé

Ồi ối... chú đánh tôi hay sao nhé
Đồ... chú tôi trêu ghẹo dọa hồng tôi
Đã thế ta lại nói bác mưa rơi
Cho chú ướt xem còn ngo ngoe hết

Ấy tôi nói lỡ lời đừng có trách
Ai mong cho chú ướt để làm chi

... Em đã từng ra những sạp báo,
và đã từng thấy những tờ với những
tựa đề như : Lý Tiểu Long, Khương
Đại Vệ. Em không biết người ta xuất
bản những tờ báo kiểu này để làm gì ?
Vì Lý Tiểu Long hoặc Vương Vũ chỉ
là những cá nhân tâm thường như
những người tâm thường khác. Họ Lý
chỉ nổi tiếng hơn là được người ta biết
nhiều qua màn ảnh thế thôi. Em nghĩ
thay vì viết báo ca ngợi họ, ta nên

Đừng chọc tôi chúng ta hãy cùng thi
Xem ai sống Hòa bình lâu hơn nhé.

KHIẾU QUỐC VIỆT

Số thứ tự nhận được 320

NHỮNG BÔNG HỒNG

DẶNG MẸ

(Kính dâng Chh Mẹ)

Đưa tay nắm lấy vầng trăng
Kết hoa hồng đại choàng khăn mẹ hiền
Mây bay thoang thoang đầu triều
Đem may lấy áo mẹ hiền mặc Đông
Con đồ thả lái trên sông
Xuôi giong nước mắt mặn nồng đắng cay

Ngất cành hoa đại lung lay
Gài lên mái tóc bạc màu diềm sương
Xác thân nằm xuống lót đường
Cho chân mẹ dịu đoạn trường bấy lâu
Xin trời nhận hết khổ đau
Đề cho mẹ thoát đọa đầy tháng năm
Thời gian xin hãy âm thầm
Đừng gieo héo hắt trên thân mẹ già
Đất trời nổi sóng phong ba
Con xin thế tội mẹ già mắc vương
Tội tình cũng bởi lòng thương
Mẹ yêu con trẻ nên đường long đong
Con tìm hái hết bông hồng
Phủ lên thân mẹ một vòng thương yêu.

THIÊN NAM
(Nguyễn Văn Ai)

dành thì giờ đề ca ngợi đất nước quê
hương và xây dựng tuổi trẻ như thế có
lẽ có ích hơn chị nhi?...
V.C. — Sadec

... Cháu tin tưởng tờ báo này sẽ
không chết. Bằng chứng cụ thể là chiều
hôm qua (23-1-73) cháu đã đi tìm
tờ báo Thiếu Nhi Xuân Quý Sửu để
đọc. Cháu đi khắp các nhà sách trong
thành phố nhưng không tìm đâu ra cứ
hỏi thì họ nói báo Thiếu Nhi đã hết !
Dù cho lúc ấy trời nóng đến rát cổ,
cháy da nhưng cháu cũng đi tìm và
cuối cùng cháu đã tìm được, dù cho giá
tiền có cao hơn giá tiền ấn định trong
báo đến 30đ. nhưng cháu cũng mua đấy
bác, như vậy làm sao mà chết được
chứ bác !

thắc mắc của em

(tiếp theo trang 2)

BÁCH KHOA PHỤ TRÁCH

Lê (1533-1548) con út của vua Lê Chiêu Tôn, được Nguyễn Kim lập lên làm vua lúc mới 16 tuổi. Vua Trang Tôn tính tình phóng túng, thích xa hoa, ăn xài phung phí nên trước khi được lập lên làm vua đã mắc nợ rất nhiều. Sau khi lên ngôi, con nợ tới đòi rất đông, thậm chí đã được trả nợ rồi lại cứ đòi nữa. Về sau các quan mới truyền rao muốn đòi nợ phải xuất trình giấy nợ mới được trả, từ đó các khách nợ mới thôi. Do đó, về sau ai nhiều công nợ cũng được gọi là «nợ như Chúa Chôm.»

HỎI : Trong đời sống học sinh của tụi cháu, những sách vở, báo chí, cả những giấy tờ, bài học có một số được in bằng phương pháp «ronéo». Danh từ «ronéo» được nhắc đi, nhắc lại nhiều lần, mà thật sự chắc ít ai biết đến nguyên tắc in và máy in ronéo cấu tạo ra sao. Vì vậy, cháu xin chú giải thích cho cháu và các bạn «Thiếu Nhi» được biết về NGUYÊN TẮC IN VÀ CẤU TẠO MÁY RONEO, CÓ THỂ TỰ CHẾ ĐƯỢC KHÔNG ?

NGUYỄN VĂN DŨNG
(Saigon)

ĐÁP : Ronéo là một phương pháp in qua màng giấy tương tự như in lụa ở V.N. (in lụa thì phải khắc bản, in ronéo thì dùng máy chữ). Theo nguyên tắc thì một máy ronéo gồm có

1) Một ống tròn (rouleau) chứa mực ở trong. Quanh ống tròn có bọc một lớp vải mỏng. Mực bên trong ống sẽ thấm qua lớp vải để trải đều ra mặt ngoài.

2) Một tấm giấy sáp (giấy stencil) đã đánh chữ thủng qua giấy, đặt áp vào ống mực. Mực sẽ nhả ra qua các chữ thủng.

3) Những tờ giấy in được đưa ép sát vào tấm giấy sáp. Những chữ thủng có mực sẽ in lên giấy.

Các em có thể chế lấy một máy in ronéo giản dị, in bằng tay cũng rõ như in máy. Dụng cụ gồm có :

1) Một cái khung bằng bìa thật cứng hình chữ nhật, giữa khoét thủng (lỗ nhỏ tùy theo khổ giấy).

2) Dán lên phần khoét thủng một miếng vải mỏng (vải mùng hoặc cát

ở một chiếc áo lót, áo may — ô cũ ra).

3) Mực in (thường là mực ronéo bán ở các tiệm sách, chứa trong ống tube như thuốc đánh răng) được phết đều lên một mặt của tấm vải thưa, để cho mực thấm qua mặt bên kia.

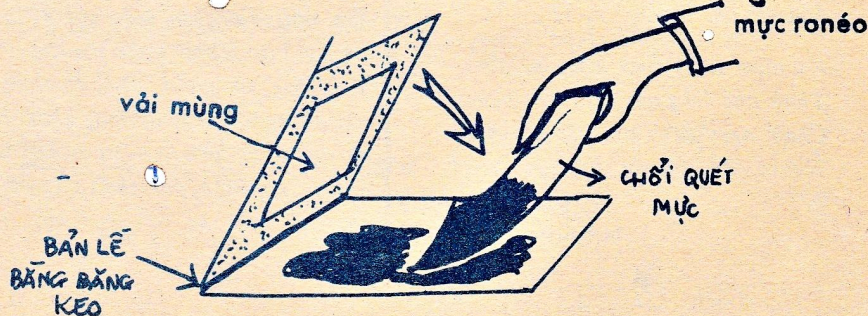
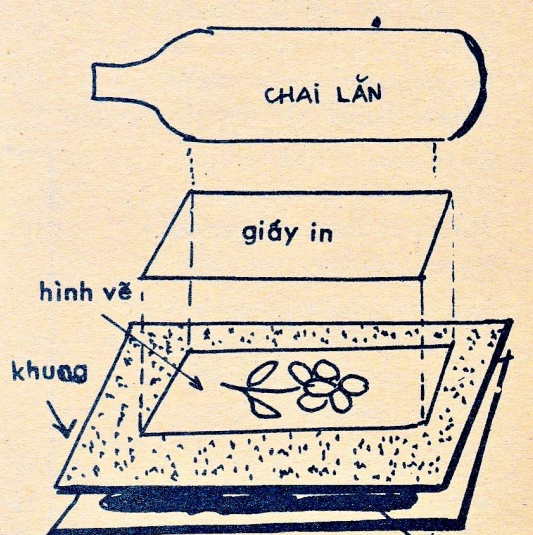
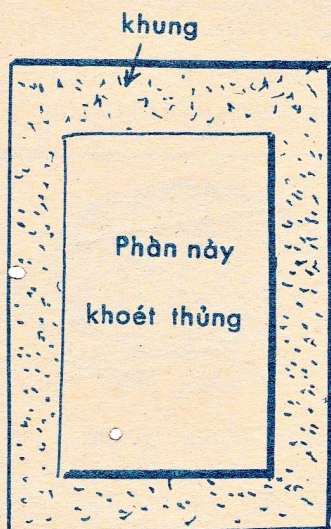
4) Mua giấy Stencil về viết hoặc vẽ hình bằng một cái bút đầu nhọn (hiệu sách cũng có bán loại bút này). Nét vẽ phải làm thủng giấy. Muốn giấy bị thủng mà không bị rách, vẽ êm tay, thì lúc vẽ, em lót ở dưới một tờ giấy than (giấy carbone đánh máy).

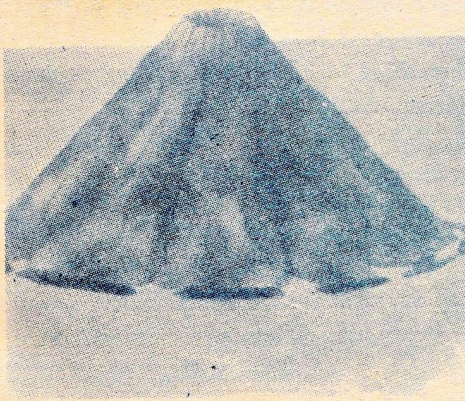
5) Áp tờ giấy đã vẽ lên mặt vải đã có mực thấm qua.

6) Đặt giấy in lên trên cùng (nên xài giấy in báo, dễ hút mực).

7) Dùng một cái vỏ chai lăn tròn lên trên, để ép giấy in vào giấy sáp. Mực sẽ thấm qua giấy sáp để qua giấy in.

8) Mỗi lần in xong một tờ, em lại quét mực ở mặt sau tấm vải cho mực ra đều. Bàn chải quét có thể xài một miếng carton cứng, có bề ngang bằng bề ngang của mảnh vải.

NÚI LỬA NGẦM

Sự tạo thành một cái núi lửa ngầm được các khoa học gia giải thích như sau :

— Trước hết núi lửa mọc lên ở một vùng biển thấp mực nước không lên tới miệng núi lửa. Núi lửa hoạt động rất ít, thường thường núi lửa không cao quá 20 mét.

— Rồi một nguyên do nào đó, mực nước biển dâng lên cao từ từ làm 1 phần núi lửa bị chìm xuống nước, trong thời gian này núi lửa hoạt động sẽ làm làm cho biển nổi sóng lớn gọi là sóng thần.

— Mực nước lần che lấp miệng núi lửa xuống sâu làm cho núi lửa không còn phun lửa được nữa, chỉ tung ra những hơi rất mạnh làm cho mặt biển nổi sóng lớn thời kỳ này gọi là thời kỳ cuối cùng. Tàu bè đi gặp vùng có núi lửa ngầm hoạt động không cách nào tránh khỏi tai họa do núi lửa làm biển nổi sóng thần, giai đoạn này mới thực là giai đoạn này mới thực sự là giai đoạn sóng thần.

Nhiều khi núi lửa hoạt động quá dữ dội làm cho núi lửa và các vùng đất chung quanh núi lửa bị chìm xuống đáy biển như đảo Stronghyli ở phía Bắc Hi Lạp đã bị ngọn núi lửa cao 1600m hoạt động quá dữ dội làm cho đảo phải chìm sâu xuống nước.

Tuy nhiên ngày nay núi lửa ngầm không tàn phá được gì cả, các tàu bè đã biết dưới lòng biển thế nào rồi họ tránh những vùng có núi lửa.

Còn núi lửa thường rất hại, như đảo Krakatoa ở Đông Ấn, hòn đảo núi lửa phụt lên 1 cột nước biển lạnh trộn với phún thạch nóng. Áp suất quá mạnh của hơi nước và chất khí dẫn nổ bật tung ra phần đỉnh núi Krakatoa cao 440 thước và bắn lên không trung 1 cột bụi lửa cao 50 cây số, ném những tảng đá văng xa 80 cây số, bụi bay quanh trái đất biến những buổi hoàng hôn thành đỏ rực đến nỗi nhiều tháng sau đốt cháy các khu vực Connecticut và Nữ Uớc. Lòng hỏa diệm sơn sụp sâu xuống biển đến 200m, tạo nên những ngọn sóng thần tràn đi tàn phá 295 thành phố, cuốn 36.000 người và hất 1 chiếc tàu vào đất liền hơn 3 cây số. Cơn động đất làm lung lay nhà cửa cách đó 6000 cây số và cách xa hơn 3000 cây số người ta còn nghe thấy.

SUU TẦM

GIÓ LẠNH VỀ RỒI ! NHIỀU GIỐNG VẬT ĐÃ SỬA SOẠN NGHĨ... KHÔNG SỐNG NỮA.

Hắn đã nhiều lần các bạn tự hỏi vườn tược tự nhiên vắng vẻ và tẻ ngắt khi gió may bắt đầu thổi và hơi lạnh chớm về. Những con vật nhỏ đi đâu sạch, không còn một dấu vết ? Hay là chúng bị tiêu diệt, hay là chúng đi kiếm ăn nơi khác ?

Không, chúng vẫn còn, chúng đang làm một giấc ngủ dài. Sáu bảy tháng nữa, khi hơi lạnh đã tan và gió hè sắp lại chúng mới vùng tỉnh dậy và sống giữa vườn các bạn đây. Những trận gió buốt đã bóp chết các sâu bọ, thức ăn của chúng và sẽ cắt da thịt chúng, làm chúng chết khô héo. Vì thế đã ban phú cho chúng cái đặc tính nhịn ăn trong sáu bảy tháng liền. Khi mặt trời còn nắng ấm, chúng ăn rất nhiều. Ngoài việc bồi bổ thân thể, một phần thức ăn ấy tạo cho cơ thể chúng một phần mỡ để

Đảo núi lửa Stronghyli cùng hỏa diệm sơn phun rùng, lớp vỏ núi bên ngoài sụp xuống sâu 300m dưới mặt biển làm nên sóng thần khủng khiếp cao 1 cây số rưỡi trên xoáy nước. Di chuyển tốc độ 200 dặm 1 giờ, tàn phá vùng bờ biển đảo Crite với những bức tường mãnh liệt cao 30m, làm ngập lụt đồng bằng Ai cập 3 giờ sau còn đủ sức để đẩy hải cảng Ugarit xưa của nữ Syrie đi xa 1024 cây số.

Đó là kết quả của những ngọn núi lửa ở biển, khi hoạt động rồi có thể chìm xuống biển để tàn phá hoặc do mực nước biển dâng lên. Các núi lửa tự nó chìm xuống cần phải trải qua 1 giai đoạn tàn phá nữa.

ĐÀO VĂN TRƯƠNG

(Theo the book of popular Science và tạp chí Thời Nay số 205)

dành, đủ sức giữ sức nóng cho thân thể, trong sáu bảy tháng không ăn nhịn uống.

Giống chuột đồng nằm cuộn tròn dưới ruộng rất sâu chung quanh những đám bùn. Hơi ấm giữ được sức nóng và tìm vãn đập. Giống ếch nhái, khi vãn hè chui vào hang ở đất sâu nuốt ít bọ ở cơ thể riêng gọi là « tù và », Trong suốt mùa đông và trải cả mấy tháng mùa Xuân. Ếch nhái không hề lộ mặt ra với đời vì hơi lạnh sẽ bóp chết và gió buốt sẽ làm cho cơ thể liệt bại. Thằng hoặc có con gầy còm, buốt lòng phải đi kiếm ăn mùa đông song ta thường thấy những con ấy chết cứng trong các số sinh bụi cây. Con rùa thì tiện lắm, suốt mùa đông. rụt cò, chân, đuôi vào mai rồi nằm ở tận cùng hang đá, cứ thế, mặc, giá có ai tóm được chú cũng chỉ cho là một vật đã chết, không khác chi hòn đá.

Các giống vật nghỉ sống mùa đông mùa đông như thế rất nhiều : nhện, nhím, ốc sên, ròi v.v... Ở các nước bên Âu lại có giống ăn cả gạch đất rồi nằm ý ra ngũ suốt trong vụ rét. Trong khi ấy cơ thể chúng vẫn làm việc điều hòa.

KIỀU VĂN NHỎ

NGÓN TAY CỦA NHÀ KỸ SƯ

Nguyên tác : CONAN DOYLE

Phóng tác của : THU AN

(tiếp theo)

— Tai nạn à ?
— Không đâu !
— Sao ? Thế thì ông bị kẻ ác tấn công ư ?

— Rất tàn ác nữa là khác !

— Ông làm tôi sợ quá !

Tôi bắt đầu lau vết thương cho ông ta, và băng bó lại. Ông ta ngã người ra sau, không động đậy, thỉnh thoảng mới cử động. Khi đã xong, tôi hỏi :

— Ông thấy thế nào ?

— Dễ chịu vô cùng. Sau khi uống cô-nhắc và được ông băng bó, tôi thấy khỏe hẳn lại. Tôi đã bị yếu đi nhiều nhưng đó là điều tất nhiên.

— Có lẽ tốt hơn là ông không nên nghĩ đến chuyện đó nữa : Ông sẽ lại bị xúc động thêm lên.

— Ồ, không sao đâu. Bây giờ thì được rồi, với lại tôi còn phải thuật cho cảnh sát nghe nữa. Nhưng thú thật ông nghe, nếu tôi mà không có vết thương này, thì họ sẽ không tin tôi đâu. Đó là một câu chuyện rất lạ, và tôi cũng không có gì nhiều để chứng minh lời nói mình. Mà dù họ có tin tôi đi nữa, thì những điều mà tôi có thể chỉ dẫn được cho họ cũng mơ hồ đến nỗi tôi không chắc có bắt được bọn lưu manh một ngày kia không.

Tôi nghĩ ngay đến nhà Thám Tử tài ba Sĩ Lâm, người bạn thân thiết của tôi. Tôi vội nói :

— A ! Nếu ông muốn tìm ra ánh sáng của một chuyện bí mật nào đó, thì tôi không còn gì hay hơn để khuyên ông, là nên đến tìm gặp anh bạn tôi, Sĩ Lâm, trước khi ông đi có bớt.

Ông khách trả lời :

— Tôi cũng từng được nghe nói đến tên ông ta, tôi cũng không mong gì hơn là được ông ấy lo cho vụ này. Nhưng tôi cũng cần đi báo cho cảnh sát biết nữa. Nếu ông ấy là bạn ông, thì ông có thể viết cho tôi vài hàng giới thiệu được không ?

— Tôi còn làm hơn thế nữa : Tôi sẽ dẫn ông đến nhà ông ấy.

— Tôi cảm ơn ông nhiều lắm !

— Ta sẽ đi xe ngựa và cùng đến thăm ông ta. Giờ này chắc ông ta sẽ mời mình ăn sáng đấy. Ông đồng ý không ?

— Vâng. Tôi chỉ lại được hôn sau khi đã kể được cho ông ấy nghe câu chuyện này.

— Chỉ ở sẽ đi kiếm xe ; còn tôi thì sẽ trở lại đây với ông ngay.

Tôi lên phòng riêng và vặn tắt đèn lại câu chuyện cho vợ tôi nghe. Chưa đầy năm phút sau, tôi đã ở trong xe, đi cùng với người bạn mới.

Như tôi đã đoán, Sĩ Lâm đang mặc áo ngủ, dạo chơi trong phòng khách. Anh ta vừa đọc mục rao vặt trong tờ « Thời Báo », vừa hút ống điếu đầu tiên trong ngày, nhồi bởi tất cả những màu thuốc còn sót lại từ tối hôm qua trong cái gạt tàn của anh : Vì anh đã cẩn thận lựa ra từ màu một, đem phơi khô trên lò sưởi để sáng hôm sau lượm lại. Anh ta đón tiếp chúng tôi với vẻ niềm nở thường ngày, gọi thêm dĩa và trứng, và chúng tôi cùng ăn một bữa sáng thịnh soạn. Sau đó, anh ta mời ông khách ngồi xuống ghế dài, anh còn cẩn thận đặt một chiếc gối dưới đầu và một ly nước có pha cô-nhắc vào tầm tay ông khách. Anh nói với ông Kỹ sư Hoàng Vinh :

— Câu chuyện của ông không có vẻ gì là tầm thường. Tôi mong ông cảm thấy ở đây như ở nhà vậy. Ông kể

cho chúng tôi nghe những gì ông có thể kể được. Khi nào cảm thấy mệt thì ông dừng lại. Nếu ông cần thuốc bỏ, thì cứ cho tôi biết.

Người bệnh của tôi trả lời :

— Cảm ơn. Nhưng từ lúc bác sĩ đã băng bó cho tôi, tôi cảm thấy đỡ hơn nhiều lắm, và bữa ăn sáng đã làm tôi khỏe lại như thường. Tôi sẽ kể thật vắn tắt cho ông nghe.

Sĩ Lâm ngồi vào ghế mình với cái vẻ mệt mỏi và chán chường, che dấu bản tính tự nhiên tò mò, chăm chú của anh. Tôi ngồi trước mặt anh, và chúng tôi lặng yên nghe người khách kể chuyện.

Ông ta bắt đầu :

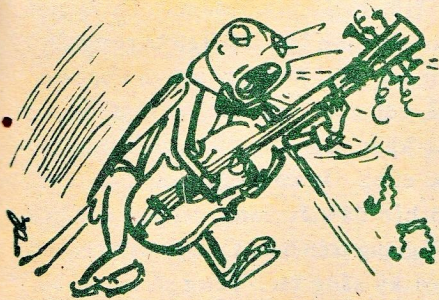
— Trước hết, các ông cần biết rằng tôi mồ côi cả cha lẫn mẹ và còn độc thân. Tôi ở trọ một mình tại Luân Đôn, hành nghề kỹ sư thủy lục, và tôi đã tập sự nghề này bảy năm liền trong lúc làm việc, tại hãng Viễn Châu, danh tiếng ở khu Lục Xã. Trước đây hai năm, tôi được lãnh một món tiền lớn, di sản của cha tôi để lại sau khi ông mất. Tôi bèn đứng ra thuê một văn phòng ở đường Vinh Quang để tự lập.

Ai thì cũng gặp khó khăn, khi bắt đầu lập sự nghiệp, nhưng tôi có lẽ còn khổ cực hơn người khác nữa. Trong hai năm liền, tôi chỉ hành nghề có ba lần, và làm được một công chuyện rất nhỏ : Tất cả, tôi chỉ kiếm được có hai mươi bảy bảng và mười si-linh (1). Mỗi ngày, từ chín giờ sáng cho đến bốn giờ chiều, tôi ngồi đợi khách ở bàn giấy. Cho đến lúc lòng đầy thất vọng, tôi tưởng như sẽ chẳng bao giờ có được một nhóm khách hàng.

Thế nhưng hôm qua, trong lúc tôi dự tính đóng cửa văn phòng để ra phố hóng mát, thì người thư ký vào báo cho tôi biết có một ông muốn gặp tôi để bàn việc. Ông ta đưa một tấm danh thiếp vào : trên ghi tên : Đại tá Linh Sa. Đó là một người cao trên trung bình, nhưng gầy kinh khủng. Tôi không tin là mình đã gặp ai gầy như thế : Bộ mặt ông ta hầu như chỉ có mỗi cái mũi và cái cằm, xương hàm thì đưa ra như muốn căng rách da má.

(còn nữa)

TRUYỆN LOÀI VẬT

ĐÔI BẠN

GIANG HỒ

PHAN-KHƯƠNG-THÁI

(tiếp theo)

Hai anh Dế cố gắng búng mình lên, lòng hang là các tầng đất sét trơn láng. Mấy khía gai trên các chân của anh Dế Mèn bấu vào một cách khó khăn. Leo nửa chừng, anh Dế Mèn hết hơi rơi tòm trở xuống. Rồi nghỉ mệt, rồi lấy đà, anh Dế Mèn bay thử. Khổ thay, vì quá chật hẹp, anh Dế Mèn va bên này đụng bên kia... ề ề. Lấy một hơi dài, anh Dế Mèn lại dụng hòn đất chắn và dội mạnh. Anh Dế Nhũi toát mồ hôi với việc đào hang. Đôi càng (cuộc, xuống, đục...) hữu dụng của anh đâu có lụt, mà sao đất dần chỉ vỡ lam nham. Đất nén chặt và kết tinh rất cứng, sức thường lấy gì làm thấm thía, dù rằng đáy hang, thành hang càng lõm từ từ. Hai anh Dế nghệt thở vô cùng nếu không nhờ những tế không đi kèm theo đất còn sót chứa chút ít không khí. Hang kín như bưng, một chú Kiến Hối con chưa chắc chui vào lọt. Họa chăng những giọt nước ngấm hay nước trời mưa lên xâm nhập. Anh Dế Nhũi mỗi tay nắm thở dốc kề chân anh Dế Mèn. Đầu óc cả hai anh Dế ngọt ngào, quay cuồng như con bệnh, đắm chìm trong những chuỗi cười vang rền từ cõi mơ hồ nào vọng lại hải hùng.

Anh Dế Mèn tỉnh lại trước, bởi vài giọt nước rơi thật chậm chạp một khoảng cách thời gian dài. Anh

ta bò lại liềm láp và hứng một ít, phía sau. Cũng vẫn anh Dế Nhũi bị nhưng không đựng được. Anh ta ráng lôi anh Dế Nhũi và đặt vào chỗ nước nhều như khiêu khích, giúp anh Dế Nhũi qua khỏi trạng thái chấp chờn. Hai anh Dế khoan khoái uống lấy uống để những giọt nước tinh khiết, được lọc kỹ qua nhiều tầng lớp đất đá, như đèn bù cái khát, như sợ kẻ nào tranh cướp mãi chẳng. Từ lỗ mọi bất ngờ đó nước cứ nhỏ giọt, tốc độ nhanh dần. Hai anh Dế bụng no óc ách, mà nước vẫn chưa ngừng. Khoảnh đất chỗ đó mềm dần rồi nước xâm thực rộng ra. Sau cùng đất nhão và động vũng, bọt nổi vàng như men rượu bia động hơi kết tinh. Dịp may này không khiến hai anh Dế tìm hiểu nguyên do làm chi, có lẽ ngoài trời ban phát đám mưa con. Anh Dế Nhũi bèn ra sức đào bới. Anh Dế Mèn không thạo việc cũng gắng tiếp tay. Anh Dế Mèn muốn khoét những bậc lối lõm để leo dần lên. Anh Dế Nhũi tính khác, muốn đào thông thành một lối đi ngang hông, rồi trở lên trên mặt đất sau. Những nhất cuộc, nhất đục... của anh Dế Nhũi những cái xúc... của anh Dế Mèn ban đầu sâu và mạnh mẽ, về sau càng rời rạc, rời rạc... Anh Dế Mèn bực mình cho công lao ưởng phí, vừa tông vừa húc lung tung. Giây phút ấy anh ta quên lờng nhạc cụ dính liền trên lưng. Anh làm như thề một phi công cảm tử liều mạng, lái phi cơ đâm đầu vào căn cứ quan trọng không bằng. Một chỗ vách đất chỗ mềm nhão nhất, và anh Dế Nhũi ngưng đào, chỗ đó vỡ ra một lỗ. Lỗ trống chan hòa ánh sáng nuốt nghẹn thân hình anh Dế Mèn. Anh Dế Mèn nhì nhằng mắc kẹt ở giữa, lúc lắc cái đầu quan sát tình hình.

Thì ra một cái hang thứ nhì rất ư sáng sủa. Anh ta rùng mình, qua không trượt và giựt về cũng không xong. Trông anh Dế Mèn cựa quậy thật buồn cười. Anh Dế Nhũi phải cố nhịn để lấy hơi, đến lúc chân người anh kết nghĩa. A ha, vui quá! Cả hai mắt thẳng băng té ngửa ra

Hăm hở lách bạn, anh Dế Nhũi mau chân đến chỗ trống hít lấy hít để cái bụng không khí, cũng vừa ngạc nhiên ủa vào lòng hang đen tối. Chỗ thủng phải bới thêm cho to ra, đủ để cả hai chui lọt. Một cái hang rộng và sáng sủa thứ nhì chào đón hai anh dế vào thám hiểm. Có thể gọi đây là phòng khách của gã hung thần, gã này đã đặt bẫy hại hai anh

(còn nữa)

NỘI EM

Nội em nay đã độ sáu mươi
Lưng còng, tóc bạc với da mồi
Mắt mờ, miệng nhai trầu nhóp nhép
Nhưng nụ cười vẫn nở trên môi

Nội chỉ cần vui cùng đàn cháu
Với những câu chuyện cổ tích xưa
Có ông hoàng từ cùng đàn sấu
Giọng nội đầm ấm nói sao vừa.

Mỗi lần trời trở nội đau lưng
Nội cố gượng vui cho cháu mừng
Em lấy thuốc viên cho nội uống
Nội cảm mà nước mắt rưng rưng

Cầu xin trời phạt như lòng thương
Phù hộ nội con khỏe mạnh luôn
Lưng nội hết còng, mắt thêm sáng
Hạnh phúc đầy trời tóc điểm sương.

GỖ GHỀ

TUỔI EM MƠ

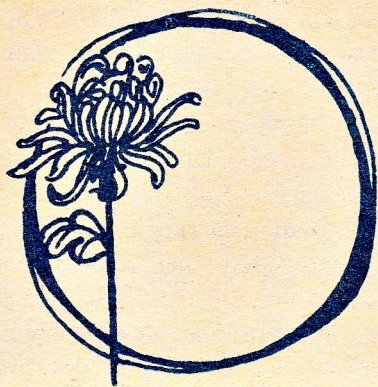
(Khi ta còn bé)

Trong em ngày tháng vui đùa
Nai còn ngơ ngác trong mù sương
non

Tuổi thơ một chuỗi vàng son
Ươm mơ trọn vẹn những còn thiết tha

Mắt em óng ánh chan hòa
Hồn nhiên em vẫn một kho thuyền
đầy.

HỒNG THỤY

THUỞ' MƠ làm Văn Sĩ

TIỂU THUYẾT HỒI KÝ
NHẬT TIẾN

(tiếp theo)

Tôi còn nhớ, trong các buổi họp này, tôi đã trần thuật về tác phẩm của Ngọc Giao, của Văn Thuật, của Nguyễn Minh Lang, của Hoàng Công Khanh...v.v. là những nhà văn thường xuyên góp mặt trong thị trường sách vở lúc bấy giờ.

Trong số những tác phẩm được đem mổ xẻ tại các buổi họp nhóm tôi còn nhớ cuốn gây được sôi nổi nhất là cuốn Linh Hồn Ngọc của Hiệp Nhân. Cuốn này gây sôi nổi không phải vì nội dung của nó quá hay hoặc quá dở, nhưng là vì tác giả của nó là một cậu học sinh! Vào thời kỳ đó, đang còn cấp sách đến trường mà có truyện dài in ra là cả một hiện tượng lạ. Anh chàng Hiệp Nhân đã làm được công chuyện đó.

Cuốn truyện dày gần 200 trang, ấn loát đẹp, khi mới phát hành, Hiệp Nhân có tặng Thầy Nguyễn Uyển Diễm một bản. Thầy Nguyễn Uyển Diễm hồi đó, cùng vợ thầy là nữ sĩ Mộng Sơn, đang chủ trương nhà xuất bản Vỡ Đất. Thầy dạy môn Quốc Văn ở hầu hết các trường tư lớn ở Hà Nội. Thầy lại là người rất sốt sắng và cởi mở. Bởi vậy khi nhận được sách biểu, thầy đem đi

giới thiệu cùng khắp các lớp. Thầy nói đại ý là Thầy đã được tác giả cho xem cuốn sách từ khi nó còn là bản thảo. Thầy đã khuyên rằng nó còn nhiều khuyết điểm, nên sửa chữa. Nhưng tác giả « hơi vội », đã cho in ngay thành sách. Tuy nhiên đó là một bước đầu rất đáng khen và khích lệ. Bọn lau nhau chúng tôi thì cứ chống mắt, tròn xoe lên mà nhìn với tất cả khâm phục. Đối với chúng tôi thì dù là vội, dù là khiếm khuyết dù là cần phải sửa chữa, nhưng tác giả của nó đã dày công « khuấy » được từng ấy trang (gần 200 trang in đầu có ít), lại in được ra thành sách, thế là « chúa » quá đi rồi. Dưới mắt chúng tôi, anh chàng Hiệp Nhân bỗng trở thành một nhà văn lớn, nhà văn có tác phẩm, nhà văn đã ngoi lên bàn nhất, chớ không phải bản nhĩ chỉ có tác phẩm lem nhem in trên các báo như bọn chúng tôi. Chẳng hiểu về sau Hiệp Nhân lời hay lỗ, lỗ thì lỗ bao nhiêu, nhưng thật công trình đó đã vượt quá xa tầm tay của chúng tôi rồi. Bởi nội cái việc bỏ ra cả vài ngàn bạc để in thành sách đã là chuyện kinh khủng đối với kẻ mạt rệp như bọn tôi. Mỗi ngày, riêng tôi chỉ có 3 ti đề ăn sáng. Tôi ăn 1 ti sôi dần bụng. Còn 2 ti đề mua thuốc lá phì phèo! Ồi chà, làm sao để dành tới bạc ngàn mà in sách được.

Cũng còn một con đường khác có thể in được tác phẩm (nhưng hiếm hoi), đó là con đường bán tác phẩm cho nhà xuất bản Chính Ký. Vào thời kỳ đó, nhà Chính Ký hầu như là một nhà xuất bản duy nhất ở Hà Nội dám in tác phẩm của các cây viết mới đang chập chững vào nghề, theo tính cách in chen, cứ vài cuốn của tác giả cũ lại in một cuốn của tác giả mới. Những tác giả cũ thì thường chỉ là tái bản các sách từ hồi tiền chiến như Phan trần Chúc, Tô Hoài, Nguyễn Bính v.v. còn tác giả mới thì nhà Chính Ký giới thiệu những tên tuổi như Nguyễn đông Tây, Anh Quân, Thanh Hữu, Hùng Phong. Vũ mai Anh v.v.. Đáng kể nhất là Vũ Mai Anh là một cây bút

vẫn còn hoạt động cho đến bây giờ.

Hồi đó Vũ Mai Anh mới chỉ là một cậu học sinh lớp Đề Ngũ trường Chu văn An. Mai Anh say mê văn nghệ có thể nói còn hơn bất cứ một người nào khác. Cặp-táp của anh chàng lúc nào cũng đầy cộm từng sấp bản thảo. Có bản đã viết xong, có bản đang in giờ giang trên báo. Có bản đang trong thời kỳ sáng tác. Tổng số tác phẩm của Mai Anh vào lúc đó đã lên tới 4, 5 cuốn. Toàn là truyện dài chữ li ti như con kiến, nội dung toàn là chuyện tình với những tên thật ướt như Duyên Kiếp, Phũ Phàng v.v.. Quyền Duyên Kiếp đang đăng từng kỳ trên báo Hồ Gươm của Bác sĩ Bùi cầm Chương. Quyền Phũ Phàng chưa in báo, lại được nhà Chính Ký in ra thành sách. Cuốn sách dày hơn 200 trang, bìa in Litho đủ màu tuyệt đẹp không thua gì Ốp sét bây giờ. Tăm bìa vẽ một thanh niên thật bảnh trai đang ngồi ôm mặt bên năm mồ. Trên năm mồ có hương bay nghi ngút, có bìa đá đề tên thiếu nữ, xa xa có mây bay lơ lửng thấp thoáng qua mấy nhánh thông gãy. Mỏ xanh, cỏ úa, vẻ mặt người bi ai, rầu rĩ, cảnh trí nom thật phũ phàng. Cuốn sách bán thật chạy. Có lẽ là chạy nhất trong những cuốn của các tác giả mới ra lò. Mai Anh vụt nổi như sóng cồn trong đám văn nghệ trẻ như chúng tôi. Và chúng tôi cũng đọc Mai Anh với tất cả say mê, vì văn của anh chàng vững chãi, già dặn, có một dáng dấp kiểu cách rất hợp với không khí văn chương bình thần hồi bấy giờ.

Đối với tôi, những người như Mai Anh, Hùng Phong, Hiệp Nhân, Lê Ninh (nổi tiếng khắp giới học sinh Hà Nội chỉ vì một bài tùy bút đăng trong giai phẩm Lửa Lửa xuất bản trong một dịp hè) v.v... đều là những thần tượng mà tôi mơ ước. Những thần tượng không quá cao xa như Nhất Linh, Nguyễn Hồng, Trần Tiêu, Khái Hưng. Những thần tượng mà tôi thấy thấp thoáng đã có bóng của tôi ở trong đó, bởi vì họ cũng như tôi là những cậu học sinh tuy còn mãi đứng quần ở nhà trường, (còn nữa)

HỘP THƯ

(tiếp theo)

Em Thu Thủy, Saigon: Chị nhớ em kính lời cảm tạ thầy Công Dân. Em B.K có ở trong GBTN đó em ạ.

Em Thanh Liên, Saigon: Em đã lớn và rằng em đã mọc đủ, chỉ còn thiếu răng hàm thôi. Không có cách gì làm răng mọc khít hơn nữa, nghe em.

Em Thiếu và Nhi, Saigon: Cảm ơn hai em. Khoai mì ngon quá. Nhưng mà hai em ơi, tòa soạn đông lắm. Đã thế lại thêm gia đình bác Đình Gò cả chục người, ăn hết luôn phần chị Mai Loan, chị ấy bèn lượm lõi khoai mì liệng vào bác Đình Gò, bác la quá xá, Nhưng lát tã đều đồng lòng gửi lời khen ngợi tài tay ngọc của hai cô bé và hẹn tái ngộ đấy nhé.

Em Mỹ Lan, Đà Nẵng: Chị rất tiếc hộp thư nhỏ bé không thể trả lời cậu kể những thắc mắc về các phân khoa đại học. Em vui lòng gửi về nhà sách Khai Trí 62 Lê Lợi, Saigon I, bưu phiếu 240đ để mua cuốn *Đại Học*, em sẽ được giải đáp cậu kể. Nếu nhà sách ngoài đó mà không có cuốn «*Những tật bệnh thông thường của lứa tuổi học trò*» của bác sĩ Đỗ Hồng Ngọc thì em gửi thêm 360đ nữa, cộng là 600đ, em sẽ nhận được cả hai cuốn đó em ạ.

Em Thới thanh Bình, Thốt Nốt: Chị kính lời cảm tạ ba em. Những vị phụ huynh như ba của em chính là bóng mát trong bãi sa mạc mệnh mông mà Thiếu Nhi đang lẫm lũi bước. «*Khi làm việc tốt đẹp, chúng ta không bao giờ cô đơn*». Tòa soạn Thiếu Nhi tin tưởng rằng càng ngày sẽ càng có nhiều bóng mát trên đường em ạ. Muốn viết đúng em mua cuốn «*chính tả phổ thông*» mà coi em nhé.

Em Huỳnh văn Thành, Lái Thiêu: Em ở Truyền Tin hay Xây dựng Nông thôn chứ gì? Đừng bắt chị làm thầy bói chứ, quá lắm đấy nghe chú.

Em Chí Hoàng, Châu Đốc: Dù mới biết nhau từ 68, mà em thật xứng đáng là một viên gạch xây nền móng cho Thiếu Nhi. Công việc của chúng ta cũng tương tự công việc của nhà Truyền giáo, vì chúng ta cũng đem tư tưởng lành mạnh đi truyền bá đó mà, em nhỉ.

Em Nha Trang, Gia Định: Em mới là dễ thương đó chứ. Em ơi! Chị gặp em rồi, em nhỏ xíu mà duyên dáng lắm, chị còn nhớ cả gương mặt xinh xắn của em cơ.

Em Xuân Nga, Gia Định: Chữ em giống chữ một em của chị, em T.L.N.

Giống quá đi em ơi! Ý nghĩ về trời xanh của em thơ mộng quá, cho chị cùng nghĩ với nhé.

Em Phiêu Ly, Gia Định: Ráng hít đất nhiều nhiều, bắp tay cứng, cầm bút vẽ sẽ khỏi bị run, nghe em.

Em Lương văn Hòa, Tam Kỳ: Em tốt lành quá, chị thật cảm động thấy em còn nhỏ mà đã biết suy nghĩ thật là sâu sắc em ạ.

Em Nguyễn văn Tổng, Chương Thiện: Chữ chị xấu ghê gớm nên chị đã tự hứa không bao giờ viết thư riêng. Đừng buồn em nhé.

Em Lương văn Bình, Tam Kỳ: Bác Việt Mò đang xúc tiến vấn đề thủ tục giấy tờ của gia đình chúng ta. Em vui lòng chờ chút xíu nghe em.

Em Khiếu quốc Việt, Đà Nẵng: Chắc bữa nay thi em nhận được Người Đá rồi chứ. Em đoán về bác Chủ Nhiệm đúng quá em ạ.

Em Ái Dên Thùy Trang: Chị rất mừng thấy gia đình em thương mến Thiếu Nhi như vậy. Cho chị kính lời cảm ơn ba, em nhé.

Em Lê công Tâm, Đà Nẵng: Chị rất cảm ơn em đã chịu cực tự tay viết bích chương cổ động cho Thiếu Nhi. Đừng nghĩ rằng chữ xấu. Nốt chữ vung vè mà bên trong ẩn một tư tưởng trong sáng càng làm cho mọi người cảm động em ạ.

Em Nguyễn Lê Thạch Đà Nẵng: Chị mong các em cố gắng liên kết với Mừng Hoàng Vu em ạ. Hợp quần gây sức mạnh, em ơi!

Em Phù chí Hoàng, Đà Lạt: Nội san là đề rèn luyện và có tính cách nội bộ, cần phải do chính các em sáng tác, kể cả minh họa. Chú Vi Vi mắc nhiều việc lắm em ạ.

Em Thanh Hiếu, Tân Bình: Nếu tất cả quý vị phụ huynh đều như ba em thì những sách của các nhà văn, số lượng in phải 1 triệu cuốn mỗi lần phát hành. Em thật là cậu bé sung sướng đó nhé.

Em Dương thế Hoàng Saigon: Em ơi T.N. là tuần báo mà có nhiều em còn thiếu tiền mua, là nhật báo thì chắc là không có thể mua nổi rồi. Và lại phải phân thời giờ, ngày thường học chữ, chủ nhật mới coi báo chứ em.

Em Lê thế Minh, Kontum: Chị vừa mới đi hỏi bưu điện, họ trả lời đã gửi từ năm 74. Và họ sẽ hoàn lại em cái biên nhận. Chắc đó đang có ác chiến không chừng cây vọt thành than mất rồi em ơi.

Em Hoàng văn Hiên, Đà Nẵng: Thiếu Nhi không đăng truyện tình yêu lãng mạn. Viết như Phan Khương

Thái khó lắm đấy em ơi! Nghĩ rằng T.N. chọn bài dễ dãi là làm lẫn lộn. Có khi tòa soạn phải liệng bỏ cả xấp đầy những truyện đề tài yêu đương, mới tìm được một bài văn tình cảm nhẹ nhàng trong sáng đó. Cảm ơn em đã giải thích đúng đường lối của Thiếu Nhi em nhé.

Em Thanh Long, Biên Hòa: Em phải tới bác sĩ nhãn khoa, bác sĩ sẽ thử kính cho em mới biết em bị gì, em ạ.

Các em: Nguyễn Khang, Saigon — Nguyễn quốc Hùng, Qui Nhơn — Lê hữu Tinh, Saigon — Nguyễn thành Lâm Saigon — Đào Lan Huệ, Gia Định — Diễm Hà, Saigon — Vĩnh Nguyên, Gia Định — Lê văn Đồng, Gia Định, Mai Lĩnh, Nha Trang — Du Phương, Cần Thơ — Trần minh Huệ, Long Xuyên — Thi văn Tài, Vĩnh Bình — Lưu tuần Linh, Bảo Lộc — Ka bình Phương, Mỹ Tho — Nguyễn văn Ty — Lê văn Minh, Huế — Kinh Thiêm, Định Tường — Nguyễn quang Trung, Mỹ Tho — Thanh Kim, Qui Nhơn — Thiên bất Hủ, Đà Nẵng — Minh Luân, Đà Nẵng — Lê đức Tuấn, Pleiku — Đặng khánh Toàn — Nguyễn thị Thu Thủy, Saigon — Thái Khanh, Saigon — Đỗ chơn Khanh, Gia Định — Bình Minh, Vĩnh Bình — Bửu Minh, Đà Nẵng — Cao văn Tinh, Gia Định — Nguyễn quốc Việt, Saigon — Mai xuân Tân, Qui Nhơn: Chị đã nhận được thư. Cảm ơn các em và mong các em cùng cười với chị nhé.

Thương mến tất cả các em
CHỊ ĐỖ PHƯƠNG KHANH

*

TIN ĐÀ NẴNG

Đoàn viên gia đình Thiếu Nhi ngụ tại Đà Nẵng hiện đang theo học tại các trường công, tư thục tỉnh nhà, hãy liên lạc với các bạn đại diện Thiếu Nhi trường mình để ghi danh sinh hoạt cùng gia đình.

Nữ Trung học: Nguyễn thị Lương 11C

Ảnh Sáng: Lưu thị Lộc Yến 8

Thánh Tâm: Nguyễn thị Diệu Minh 10C

Nguyễn tri Phương: Nguyễn thị Kim Phượng 7/1

Tây Hồ: Lê minh Quốc 7/1

Hoàng Diệu: Lê thị Huệ 8/3

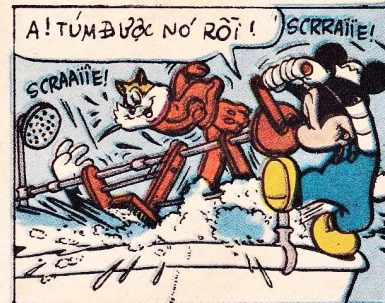
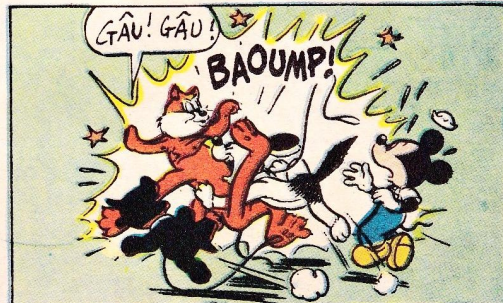
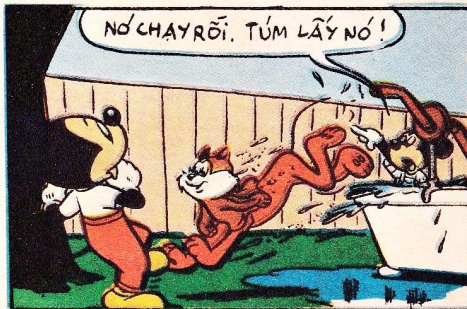
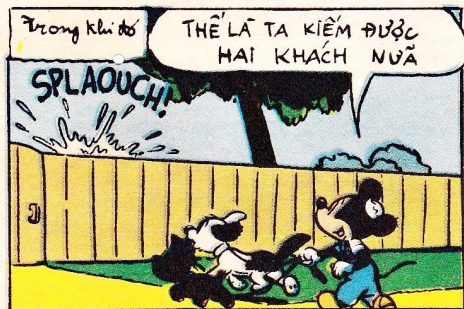
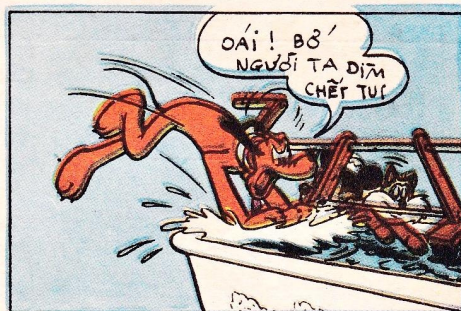
Phan thanh Giản: Đoàn quang Thanh 0B3

Phan châu Trinh: Phan văn Thềm 11A2

Quốc gia Nghĩa Tử: Lê tấn Hòa 9/2

Bồ Đề: Huỳnh quốc Tuấn 11B1

Sao Mai: Trần thị Tóc Mây 11C

© 1971 - Walt Disney Productions.